Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Užsieniuose $9.00
Brooklyne $8.00
Kopija 5c

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ-LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 94 ★ ★ ★ Brooklyn, N. Y., Trečiadienis, Balandžio-April 23, 1947 ★ ★ ★ Metai XXXVII. Dienraščio XXIX.

Kriksas

Po Ketverių Metų.
Sidabrinis Jubiliejus.
Atsimenat Jacques Mornard'ą?
Pasaulio Armenų Kongresas.
Rašo R. MIZARA

Balandžio 19 dieną sukako ketveri metai nuo didžiojo Varšavos žydų sukilimo prieš nacius.

Subrukti į ghetto, žydai sukilo ir kovojo ligi tol negirdėtu didvyriškumu — kovojo vyrai ir moterys, kovojo seni ir jauni, gerai žinodami, jog su bestijišku naciu negalima kalbėti kitaip, kaip tik ginklo kalba.

Tūkstančiai ir tūkstančiai žydų toje kovoje žuvo, gi pačiame ghetto nepasiliko akmens ant akmens.

Bet jie žuvo ne veltui; jų didvyriška kova buvo šventu įkvėpimu ir akstinimu kitiems pasaulio milijonams kovoti fašizmą!

Šiuo metu visame pasaulyj ši sukaktis iškilmingai minima, bet ryškiausiai ji atžymima pačioje Lenkijoje — išlaisvintoje, demokratinėje Lenkijoje.

Deja, Lenkijoje, kur prieš karą gyveno 3,500,000 žydų, šiandien jų tebeliko tik tarp 120-130 tūkstančių!...

★ ★ ★

Kalbant apie žydus, tenka priminti, kad šiemet Amerikos žydų liaudies dienraščiui **"The Morning Freiheit" (Rytinei Laisvei) sukanka lygiai 25-ri metai.**

Vienas Freiheito įkūrėjų buvo nenuilstamas, dinamiškas progresyvių žydų vadas **Moissaye J. Olginas,** miręs prieš kelerius metus.

Savo sidabriniam jubiliejui apvainikuoti Freiheit ruošia didžiuli masinį saskridį, įvyksiantį š. m. geguž. 24 d. erdviajame Madison Sq. Gardene, New Yorke. Bus ten dainų, bus muzikos, bus kalbų.

★ ★ ★

Dienraštis Freiheit vaidina nepavaduojamąjį vaidmenį Amerikos žydų gyvenime.

Nepamirškime, jog tarp žydų šiandien veikia fašistų ir social-fašistų gal būt daugiau, negu tarp kitų tautinių grupių. Jų organas "Forwards" nei kiek ne padoresnis už lietuviškas "Naujienas." Zionistai puola Freiheitą, kam jis netriūbina į ju triūba Palestinos klausimu.

Freiheito pažiūra į Palestiną daug maž tokia: britai turi pasitraukti iš Palestinos; Palestina privalo būti nepriklausoma žydų-arabu valstybė; darbo žmonės žydai ir arabai neprivalo tarp savęs peštis, bet turi broliškai sugyventi ir kovoti už šviesesnį, gražesnį gyvenimą visiems darbo žmonėms.

Tenka palinkėti dienraščiui Freiheitui, jo sidabrinio jubiliejaus proga: ilgiausių metų, geriausių vaisių.

★ ★ ★

Atsimenate žmogų, **Jacques Mornard'o** vardu? Tai Trockio nudaigotojas, belgas, šiandien sėdis federaliniame Meksikos kalėjime,

Bet jis ten, sako gauta iš Meksikos žinia, nesėdi "rankas sudėjęs" — jis moko kitus kalinius, — moko juos skaityti ir rašyti.

Už tai Meksikos vyriausybė pagerbė Mornard'ą, suteikdama jam beraštystės likviduotojo titulą, — tokį, kokis suteikiamas laisvėje gyvenantiems žmonėms, likviduojantiems beraštystę.

Prieš 7-nerius metus Mornard'as mirtinai sužeidė Trockį ir už tai jis buvo nusmerktas 20-čiai metų kalėjiman.

Po trejų metų, spėjama, jis galėsiąs įteikti vyriausybei prašymą jį iš kalėjimo paleisti.

(Tąsa 5-me pusl.)

100,000 Ia. Unijistų Streikavo Prieš Verguvės Bilių

20,000 Darbininkų Demonstravo Iowos Valstijos Sostinėje

Des Moine, Iowa. — Bent 100,000 darbininkų, CIO ir Darbo Federacijos unijistų, pirmadienį išvien streikavo Iowoje, reikalaudami atmest įneštą valstijos seimeliui prieš-unijinį bilių. Valstijos sostinėje, Des Moines mieste daugiau kaip 20,000 darbininkų d e monstravo ties seimeliu prieš tą verguvės bilių. Jie iš visų valstijos kampų suvažiavo autobusais, automobiliais ir traukiniais.

Gubernatorius Robert D. Blue bandė juos žodžiais užgerinti. Jis, pasilipęs ant kedės, ėmė pasakoti, būk "myli darbininkus, bet reikią pripažinti pamatinę laisvę visiems (reiškia, neunijistams) dirbti." Vadinasi, jis pritarė sumanymui, reikalaujančiam uždraust tikrą unijų pripažinimą darbavietėse.

Minia ėmė prieš gubernatorių baubti ir niekinančiais šauksmais varyti jį šalin. Taip gubernatorius ir buvo nubaubtas - nurėktas.

Protestui prieš tą bilių per dieną streikavo darbininkai skerdyklų, žemės ūkio mašinerijos, gatvekarių, trokų, maisto fabrikų ir įvairių kitų įmonių Des Moines, Cedar Rapids, Dubuque, Ottumwoj, Fort Dodge ir įvairiuose kituose valstijos miestuose. Taip pat užsidarė daug krautuvių ir net saliūnų.

Valstijos seimelio nariai pasirodė lygiai nepalankūs darbininkams, kaip ir gubernatorius. Jie 75 balsais prieš 30 atmetė sumanymą, reikalaujantį atidėt prieš-unijinį bilių neribotam laikui.

KONGRESMANAI 47 NUOŠ. KERTA LĖŠAS VALDŽIOS DARBAM

Washington. — Republikonų vadovaujamas, kongreso lėšų komitetas pasiūlė nukirsti $183,649,313 nuo valdžios reikalaujamų $322,-531.220 tokiems valdiškų darbų projektams, kaip tvenkiniu statymas išdžiuvusiems laukams drėkinti ir elektrai gaminti, iš dykumų darvti derlingas žemes, kasyklų saugumui prižiūrėti ir t.t. Jeigu kongresas užgirs tokį lėšų sumažinimą 47 nuošimčiais tiems reikalams, tai iš tikrųjų bus ne šalies iždo taupymas, bet į bankrūtą varymas gamtinių Amerikos turtų, pareiškė vidaus reikalų sekretorius Julius Krug.

Bombomis Kalėjime Nusižudė Du Žydai, Anglų Nusmerkti Mirt

Jeruzalė. — Du jauni žydai kalėjime nusižudė bombomis už kelių valandų pirma, negu anglai būtų juos pakorę. Vienas, Mier Feinstein, 20 metų amžiaus, buvęs Anglijos kareivis, buvo nusmerktas už tai, kad dalyvavo sprogdinime geležinkelio stoties; antras, Mošė Barzani, 18 metų, skirtas kartuvėms dėl to, kad anglai pas jį rado rankinę granatą.

Kalėjime jiedu prisispaudė bombas prie krūtinės ir susprogdino sau širdis. Spėjama, kad sproginius jiems atnešė jų lankytojai.

Amerikonai sugrąžino Vengrijai $25,000,000, kuriuos naciai buvo išplėšę.

Anglai Gabena Sau Lietuvius ir Kitus Pabėgėlius

London. — Anglija "pradėjo" (jau seniai) gabentis iš Vokietijos "išvietintus" lietuvius, latvius ir ukrainus pabėgėlius. Dabar atplukdyta dar 245 "išvietintieji". daugiausia lietuviai ir latvai. Anglų vyriausybė ketina parsigabent po 1,000 tokių pabėgėlių per savaitę.

Anglija vadina juos "savanoriais d a r bininkais." Pirm išgabenimo iš Vokietijos, jie pasirašo pareiškimus, pagamintus anglų darbo ministerijos. Parplukdžius juos Anglijon, pabėgėliai siunčiami dirbt i pramones, kur stokuoja darbininkų. Jiems mokama tokia alga, kaip ir anglams už tą patį darbą.

Pabėgėliai tuo tarpu būsią apgyvendinti stovyklose. Paskui anglai leisią ir jų šeimynoms atvykti.

Federacija Šaukia CIO Išvien Atmušt Unijų Priešus

Washington.— Darbo Federacijos vykdomoji taryba pasiuntė telegramą, kviesdama CIO generali pirmininką Philipą Murray atvykt ir pasitart apie suvienytą veikimą prieš Hartley ir Tafto bilius kongrese. Tie biliai mojasi suardyti unijas ir panaikinti streiko teisę. Abidvi unijinės organizacijos viso turi 13 milionų narių.

Darbo Federacija sykiu kviečia CIO unijų centrą į derybas dėlei pastovaus abiejų organizacijų apvienijimo.

UŽMUŠTA 8 ANGLAI PALESTINOJE

Jeruzalė, bal. 22. — Elektrinėmis minomis tapo susprogdintas kareivinis anglų traukinys tiės Tel Aviv Palestinoj. Užmušta bent 6 anglų kareiviai ir du ar trys civiliai; sužeista apie 150. Anglai sako, kad pogrindiniai žydai kovūnai tuom keršijo anglams už keturių žydų pakorimą. Tas traukinys gabeno daugiau anglų kariuomenės iš Egipto prieš kovinguosius Palestinos žydus.

Kairieji Sicilijoj Laimi Rinkimus

Palermo, Sicilija, bal. 22. — Komunistų - Socialistų kandidatai į Sicilijos, Italijos salos, seimelį gavo daugiausiai balsų. Premjero de Gasperio krikščionys demokratai liko trečioj vietoj.

Egiptas Reikalauja Laisvės Palestinai

Lake Success, N. Y. — Egiptas formaliai pasiūlė, kad special. Jungtinių Tautų seimas įsteigtų Palestiną, kaip visai laisvą, nepriklausomą nuo Anglijos valstybę. Seimas susirinks ateinantį pirmadienį.

Kompanijų Pelnai Tokie Dideli, Kad Jos Galėtų Numušti Kainas, Pareiškė Prez. Trumanas

Trumanas Įžiūri Krizio Debesį, Jei Kainos Nebus Numuštos

New York. — Prezidentas Trumanas pirmadienį sakė, kompanijos dabar gauna tokių didelių pelnų, kad tuojau galėtų numušti kainas savo dirbiniams bei produktams, o jeigu kainos nebus tinkamai nupigintos, tai gres Amerikai ekonominis (ūkinis) kritimas.

Kalbėdamas amerikinės žinių agentūros Associated Press pokilyje, Waldorf-Astoria viešbutyje, prezidentas todėl šaukė didįjį biznį piginti savo prekes.

Trumanas pastebėjo, kad darbininku reikalavimai dėl algų pakėlimo nebuvo per dideli. Jis ragino darbininkus ir toliau perdaug nereikalauti, o farmerius prašė įvalias maisto gaminti. Darbininkai, pramonė, farmeriai ir valdžia turi bendrai veikti, kad galima būtų išvengt naujo krizio, sakė prezidentas; mes, girdi, turime parodyti psauliui, jog demokratinė laisvojo verslo santvarka geriausiai tarnauja žmonėms.

Brangenybės Pavyzdžiai

Prezidentas nurodė, jog naminių baldų kainos krautuvėse pakilo 23 nuošimčiais aukščiau, negu 1945 metais; drabužiai pabrango 24 nuošimčiais, maistas 31 nuošimčiu. O urminiame (wholesale) versle audeklai pabranginti 39 nuošimčiais, farmų produktai 40 nuošimčių, statybinės medžiagos 51 nuoš. ir maistas 53 nuošimčiais.

Yra žmonių, kurie pasakoja, kad kol žmonės gana išperka, tai kainos, girdi, nėra per aukštos. Dėl to Trumanas pareiškė:

"Tai nėra joks atsakymas tiems, kurie turi gyventi iš tų pačių, nedidėjančių pajamų. Tai nėra atsakymas karo veteranams, kurie turi mokėti už namus žymiai daugiau, negu išgali. Tai ne atsakymas milionams Amerikos šeimų."

Jis įspėjo, kad Amerikos "ekonominė padangė pradeda apsiniaukti dėl smarkaus kainų pakilimo"... bet "dar galima būtų išvengti (kriziško) debesies pratrūkimo, jei būtų greitai veikiama."

Kongresas Davė Valią Brangininkams

Prezidentas prisiminė, kad jis praeitą pavasarį ragino kongresa ir toliau palaikyt kainų kontrolę, **bet "tam tikra žmonių grupė sabotažavo kainų kontrolę ir tvirtino, kad kainos pačios nueis žemyn laisvoje rinkoje."**

"Bet taip neivyko, —tęsė Trumanas. — Priešingai, kainos smarkiai pakilo, kai tapo paliktos be tvarkymo, ir ios vis kilo ir kilo."

Kovoje prieš depresiją turi būti išlaikyta butų rendų kontrolė, taipgi kontrolė išvežimams į užsienius ir pirkiniams i š m o k esčiais (kreditan)— sakė prezidentas, pridurdamas: "Negalima atliuosuoti kontrolės pirkiniams išmokesčiais tol, kol kainos tokios aukštos, kad daugelis vartotojų turi įsiskolinti, kad suvestų galą su galu."

Trumanas priešinosi siūlymams numušti taksus federalei valdžiai. Anot jo, dabartiniu taksų palaikymas reikalingas, kaipo stabdytuvas infliacijos (per didelio kainų išpūtimo).

Angliški Korikai Patys Nusigandę Kilpų Palestinoj

Jeruzalė. — Anglai rado kelias kilpas ties savo stotimis; tatai jie laiko ženklu, kad pogrindiniai žydų kovūnai grasina pakarti tam tikrą skaičių anglu kareiviu ir valdininkų, kurie pakorė keturis žydus. Jeruzalėje anglai beveik aklinai uždarė namuose faktinai visus žydus, uždrausdami jiems pasirodyti gatvėse.

Anglų kareiviai, girdi, "netyčia" nušovė vieną vyrą, sužeidė kitą ir pašovė vieną mergaitę.

Pradėjus pogrindiniams žydams kerštą už keturių jų tautiečių pakorimą, nuo praeito penktadienio jie nukovė vieną anglą, o anglai nušovė vieną žydą kaip įtariamą "terorista". Be to, buvo sužeista 13 anglų kareivių, du arabai legionieriai ir keturi žydai.

CIO AUTO. UNIJA SUTINKA SU 15c PRIEDU VALANDAI

Detroit, Mich. — Pranešama, jog CIO Automobilių Darbininkų Unijos vadai susitarė su General Motors korporacija, kad darbininkams būtų pridėta po 15 centu algos valandai. Tęsiama derybos dėl kitų unijos reikalavimų.

Kiek pirmiau CIO Elektros Darbininkų ir Mašinistų Unija gavo panašų algos pakėlimą su tulais kitais pagerinimais. Elektrininkams tuoj mokama pusdvylikto cento priedo, o kiti pusketvirto cento eina sąskaiton šešių apmokamų metinių šventadienių ir pagerintų atostogų.

Baltim. ir Clevelando Darbininkai Sujudo Gint Unijų Teises

Baltimore. — 5,000 Bethlehem laivastačių dvi valandas demonstravo prieš kongresmano Hartley'o bilių, grumojantį sutriuškinti darbo unijas. Demonstracijos įvyko prie Bethlehem Plieno kompanijos laivastatyklų. Prie demonstrantų prisidėjo ir CIO marininkai nuo kelių laivų.

Clevelande, Ohio, tūkstančiai demonstravo prieš Hartley'o bilių.

Chicagoj scenos, judamųjų paveikslų aktoriai ir radijo žvaigždės, susirinkę Selwyn teatre, smerkė tą priešunijinį bilių ir reikalavo atmest jį.

Paryžius. — Čia atvyko Wallace, buvęs Jungt. Valstijų vice-prezidentas.

40,000 ITALŲ VETERANŲ DEMONSTRAVO ROMOJ DĖL DUONOS

Roma, bal. 22. — 40,000 italų karo veteranų maršavo gatvėmis ir puolė seimo rūmą, reikalaudami darbo, geresnės bedarbiam pašalpos ir kainų numušimo. Tarp demonstrantų buvo daug sugrįžusių karo belaisvių, sužeistų veteranų ir buvusių partizanų, kovotojų prieš nacius. Policija su buožėmis puolė veteranus.

Komunistų Balsai Angliškame Vokietijos Ruožte

Rinkimuose anglų užimtame Vokietijos ruožte komunistai gavo virš 10 nuošimčių balsų. Už socialdemokratus paduota 35 nuošimčiai balsų, tai daugiau, negu už bet kurią kitą partiją.

Republikonų vadas senatorius Taftas sako, kad plieno darbininkam pakelta alga, tai negalima būsią kainų piginti...

ORAS.—Būsią šilčiau.

KODĖL AMERIKA NELEIDŽIA WALLACE'UI KALBĖTI PER RADIJĄ Į RUSUS? KLAUSIA ŽYMUS SOVIETŲ RAŠYTOJAS ERENBURG

Maskva. — Kodėl Amerika neleidžia per savo radiją kalbėti Henriui A. Wallace'ui, "vienam arčiausių prez. Roosevelto draugų?" klausia Ilja Erenburgas, rašydamas sovietiniame žurnale Kultūra ir Gyvenimas. Jungtinės Valstijos su dabartinėmis programomis rusų kalba per savo stotį "Amerikos Balsas" tiktai "kylį varo tarp Amerikos ir Sovietų žmonių," sako Erenburgas.

Kiti sovietiniai rašytojai jau pirmiau teigė, kad per "Amerikos Balsą" yra skleidžiama priešingą Sovietams propaganda, girdi, kopijuota iš Hitlerio ir Goebbelso. Kartu jie kritikavo Amerikos valdžią už paramą reakcinėms Graikijos ir Turkijos valdžioms.

United States News redaktorius David Lawrence, Washingtone, atsiliepdamas į kritiką, rašė, kad rusai, girdi, nesuprantą "Amerikos geraširdingumo", kuomet jinai stengiasi pagelbėti graikams ir turkams.

Ilja Erenburgas dėl to klausia: "Nuo kada gi alga korikui, dovana kalėjimo priežiūroms ir kyšiai žandarams tapo geraširdingumo ženklais?"

"Jungtinės Valstijos atsisakė pašelpti Jugoslaviją maistu", — tęsia Erenburgas, — "bet jos skubi su pagalba Turkijai, kuri karo metu rėmė Vokietiją, kiek tik pajėgė. Von Papeno draugai (turkai) jums mielesni, negu Juodkalnijos didvyriai.... Jūs nepamąstote apie duoną badaujantiems graikams, bet apie žibalą Amerikai."

(Von Papenas buvo nacių ambasadorius Turkijai karo metu. Juodkalnija yra jungtinė Jugoslavijos dalis.)

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER ST., BROOKLYN 6, NEW YORK
Tel. STagg 2-3878

President ..... George Kuraitis
Secretary Treasurer ..... Nick Pakalniškis
Editor ..... Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00
United States, six months	$3.75
Brooklyn, N. Y., per year	$8.00
Brooklyn, N. Y., six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	$8.00
Canada and Brazil, six months	$4.00
Foreign countries, per year	$9.00
Foreign countries, six months	$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Pasigyrė ir Susmuko

Prieš trejetą savaičių Graikijos fašistinė valdžia pradėjo ofensyvą prieš partizanus. Girdi, tuojau jie bus apsupti ir išnaikinti. Bet dabar iš Athenų žinios sako, kad niekas iš to ofensyvo neišėjo. Ofensyvas partizanų neapsupo ir nepagavo.

Chiang Kai-šekas taip pat gyrėsi ofensyvu prieš Chinijos komunistus. Bet dabar jau kelinta diena iš ten žinios kalba apie komunistų vedamą ofensyvą lygiai keliose vietose. Chiang Kai-šeko vaiskas priverstas pasitraukti iš strateginių pozicijų.

Europos Valstybių Federacija

Churchill turi kuo pasidžiaugti. Jo misijos Amerikoje pasėjo sėklą, kuri vis daugiau prigyja. Jo planą dėl apdrūtinimo artimųjų rytų prieš "bolševizmą" paėmė prezidentas Trumanas. Jo pasakojimas, kad reikia Europoje suorganizuoti ginkluotą sieną prieš Tarybų Sąjungą, taip pat susilaukė tuose pačiuose rateliuose pasekėjų. Jau Kongrese keliamas klausimas, kad mūsų diplomatai turi padėti sukurti Jungtines Europos Valstybes. O į tas valstybes, aišku, neįeitų Tarybų Sąjunga, nei tos šalys, kurios artimai su ja bendradarbiauja.

Tų naujų Jungtinių Valstybių ašis turėtų būti Anglija ir Francūzija. Tiktai jomis Amerika galinti pasitikėti.

Anglija, suprantama, šoks pagal mūsų muziką. Ką pasakys Francūzija? Ten socialistai ir komunistai yra tvirta jėga. Jiems nepatiks padalinti Europą į du lageriu ir paruošti dirvą ginkluotam konfliktui.

Hitleris irgi bandė suvienyti Europą prieš bolševizmą. To pikto plano pirmutinėmis aukomis buvo Austrija, Čechoslovakija, Lenkija, Francūzija, Belgija ir kitos šalys. Sunku tikėti, kad Europos žmonės sektų Churchillą į naujas kruvinas avantiūras.

Darbo Unijų Augimas

Jungtinių Valstijų Darbo Departmentas suteikia įdomių davinių apie Amerikos darbo unijų padėtį. Įdomu tas, kad darbo unijų judėjimas gražiai tebeauga, nepaisant reakcijos siautėjimo. Pavyzdžiui, karo pradžioje unijų kontraktai su samdytojais apėmė 10,-300,000 darbininkų. Reiškia, apie tiek darbo unijos turėjo narių. Karo pabaigoje sutartys su samdytojais jau apėmė apie 13,800,000 darbininkų. O 1946 metų pabaigoje unijinės sutartys apėmė 14,800,000 darbininkų.

Niekados pirmiau Amerikoje nėra buvę tiek organizuotų darbininkų, kiek jų yra dabar. Be galo svarbus tas faktas, jog jau visiškai gerai organizuoti darbininkai sunkiosiose pramonėse, kaip: plieno, automobilių, gumos, elektros, transporto, statybos, rūbų. Mažiausia unijistų užeiname lengvosiose, smulkiose, pramonėse. Labai prastai organizuoti įvairiausios rūšies tarnautojai.

Šis aukštas pramonės darbininkų organizuotumas, aišku, nepatinka stambiesiems interesams. Jie puikiai atsimena tuos gerus senus laikus, kai plieno, gumos ir automobilių darbininkai buvo neorganizuoti ir bejėgiai. Darbininkai turėdavo ištikimai klausyti bosų ir dirbti tokiose sąlygose, kokias samdytojai iš savo malonės nustatydavo.

Iš to kyla dabar vyriausybės ir Kongreso nesuvaldomas troškimas organizuotus darbininkus "suvaldyti", pastatyti į "savo vietą". Visi tie Kongresan įnešti biliai yra stambiojo kapitalo pasimojimas sugrąžinti Ameriką į industrinių raistų gadynę. Ar tai pavyks, jau kitas klausimas.

Šio to moko ir istorija. Jau pusėtinai gerai buvo įsistiprinę organizuoti darbininkai Pirmojo Pasaulinio Karo laikais. Bet tos jų jėgos buvo visiškai sudemoralizuotos pokariniais laikais. Tada reakcijai pavyko darbo unijas taip susilpninti, jog per beveik porą desėtkų metų jos buvo bejėgės bet kokiam rimtesniam pasipriešinimui prieš samdytojų sauvalią.

Netenka abejoti, kad dabar reakcijai bus sunkiau. Darbininkai turi gražaus patyrimo. Jie išmoko savo organizaciją gerbti ir suprasti jos vaidmenį. Jie geriau supranta kapitalo siekius. Daug sunkiau juos išgąsdinti. Unijų vadovybė taip pat dabar daug išmintingesnė.

Pikta Senų Laikų Politinė Liekana

Pasimirė Danijos karalius Christian X. Mirė sulaukęs 76 metų amžiaus. Sostas patenka jo sūnui Frederikui, apie kurį svietas beveik nieko nėra girdėjęs. Frederik nėra parodęs jokių gabumų. Vienok jis valdys šalį ir kalbės visos tautos vardu!

Monarchija yra seniai atgyventų laikų liekana. Tik keista, kad tokios aukštai iškilusios tautos, kaip anglai, danai, holandai, monarchijos neatsikrato. Amerikiečiai jau daugiau kaip pusantro šimto metų atgal suprato, kad gali be monarchijos apseiti, o tos tautos tebeklūpo prieš monarchiškus sostus.

Istorija žino tiktai vieną kitą protingą, gabų monarchą. Gal žmonėms buvo sunku apseiti be karalių ir imperatorių laikais, kuomet civilizacija tebebuvo lopšyje. Bet monarchija šiandien yra tautos gėda.

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

KAS BUVO 1798 METAIS? — TRUPUTIS IŠ ISTORIJOS

Savaitraštyj **New Republic** (Wallace'o redaguojamąjame) telpa įdomus istorin. braižinys, parašytas Saul K. Padover'io, — braižinys apie tai, kaip 1798 metais Amerikos reakcininkai buvo pasimoję pasmaugti amerikines laisves.

Čia mes trumpai atpasakosime kai kuriuos ryškesnius to laikotarpio įvykius.

1798 metais Amerikos prezidentu buvo John Adams, federalistų partijos narys, o vice-prezidentu — Thomas Jefferson — anų laikų republikonų partijos narys, — toji partija vėliau "išsigimė" į demokratų partiją. Federalistai tuomet turėjo abiejuose kongreso butuose daugumą savo atstovų.

Tuo metu, kaip žinia, Didžiosios Francūzų Revoliucijos garsai dar tebebuvo visur girdimi — Francija tuomet buvo senajai, feudalistinei santvarkai "peilis po kaklu", kaip šiandien Didžioji Spalio Revoliucija kapitalistinei santvarkai.

Jeffersonin. republikonai stovėjo su Francija, o federalistai — su Anglijos monarchistais. Jeffersoninius tuomet Amerikoje vadindavo jakobinistais, kaip kad šiandien pažangiuosius Amerikos žmones jų priešai kad vadina bolševikais.

John Adams'as ruošė Ameriką karui prieš Franciją; žmones taksavo ir iš taksų šalį ginklavo; be to, buvo pradėta žiauri kampanija prieš anų laikų "jakobinistus" — Jeffersono šalininkus. Persekiota nepiliečiai, kurių tuomet Jungt. Valstijose buvo tik apie 25,-000, bet kurių daugumas žiūrėjo į Franciją labai palankiai....

Kongresas buvo praleidęs daug visokių įstatymų, nukreiptų prieš jeffersoninius republikonus, tarp kitų, buvo išleisti **Alien ir Sedition** (prieš nepiliečius ir t. v. maštininkus) įstatymai, pagal kuriuos joks Amerikos pilietis neturėjo teisės kritikuoti kongreso narius bei krašto prezidentą.

Po tais įstatymais, žinoma, John Adams pasirašė, na, ir prasidėjo "raganų gaudymas", panašus į šių dienų raudonbaubių kampaniją...

Net ir Jurgis Washingtonas, pirmasis mūsų krašto prezidentas, tuomet jau senas ir nesveikuojąs žmogus, smerkė tuos įstatymus ir visą tą raganų gaudymo kampaniją. Bet tai nieko nepadėjo: John Adams varė savo darbą pirmyn. Nemažai žmonių, ypačiai laikraščių redaktorių, buvo suareštuota, teista ir bausta, — žiauriai bausta!

Thomas Jefferson'as buvo, kaip sakyta, vice-prezidentas; jis pirmininkavo senate, bet oficialiai Jeffersonas negalėjo nieko padaryti: jis turėjo skaitytis su senato daugumu; pirmininkavo ir stebėjo, kaip anų laikų reakcininkai siautėjo, bandydami užduoti smūgį respublikai!

Žinoma, aplinkiniais keliais Jeffersonas veikė, organizuodamas pažangiuosius žmones kovai prieš John Adams'o politiką, prieš federalistų politiką.

Dėl to federalistai per savo spaudą ir nuo estradų visaip Jeffersoną bjauriojo, panašiai, kaip šiandien Wallace'ą ir visus pažangiuosius veikėjus reakcininkai bjaurioja. Jeffersonas buvo paiuokiamas karikatūrose; vienoje karikatūroje jis buvo nupiešta kaipo griovikas amerikinės santvarkos, — o už jo nugaros buvo pastatytas šlykštus velnias, kalbąs Jeffersonui į ausį: griauk griauk. Kitais žodžiais: buvo mieryta Jeffersoną padaryti velnio tarnu, kaip šiandien reakcininkai kad (su katalikų dvasiškijos pagalba) skelbia, būk visi pažangieji amerikiečiai tarnaują velniui dėl to, kad jie priešingi trečiajam pasauliniam karui, kad jie stoja už liaudies reikalus!

Nepaisant viso to, anų laikų mūsų protėviai nenuleido rankų: kuriems reikėjo, ėjo į kalėjimus, kentėjo; pasilikusieji laisvėje, kovojo prieš federalistus, prieš John Adams'o politiką.

1800 metais įvyko prezidentiniai rinkimai, kuriuose John Adams kandidatavo dar vienam prezidentiniam terminui; prieš jį buvo pastatytas Thomas Jeffersonas. Rinkiminė kampanija buvo labai aštri, tačiau liaudis laimėjo rinkimus —Thomas Jeffersonas buvo išrinktas prezidentu!

Šiandien kiekvienam aišku, kas tuomet buvo tikras patrijotas ir Amerikos žmonių draugas. John Adams'ą šiandien žmonės prisimena tik kaipo reakcininką, kaipo asmenį, kuris visaip kovojo Jeffersoną. Na, o Jeffersonas, vadovavęs liaudžiai, ėjęs su liaudimi, su progresu, — pasiliko Amerikos istorijoje įrašytas didžiulėmis raidėmis, kaipo milžinas kovotojas už laisvę, už laimingą žmonėms gyvenimą.

Taigi, ano meto John Adams'o kovos prieš Jeffersoną, reakcijos kovos prieš progresyvę visuomenę ir pastarosios kirtimas atgal suteikia daug pamokų šių dienų amerikiečiams.

Tai sakyte sako: nepasiduokit reakcininkams, nenuleiskit rankų, — kovokite, eikite su progresu, nepaisydami reakcininkų šmeižtų, — jūs laimėsite, jūsų rytojus! Thomas Jeffersonas prieš pusantro šimto metų tai puikiausiai parodė!

SVEIKINA AUKŠTĄ DVASININKĄ

Chicagos dienraštis Vilnis (bal. 19 d.) rašo:

Mums nekartą teko atiduot kreditas Chicagos vyskūpui Bernardui Sheil. Katalikų dvasiškių tarpe labai mažai yra tokių žmonių.

Užvakar vyskūpas Sheil sakė prakalbą bankiete, Continental viešbutyj. Savo kalboj jis pagirtinu drąsumu pasisakė už Henry Wallace'o teisę reikšti savo nuomones, nes tą teisę jam garantuoja Teisių Bilius. Vyskūpas Sheil gynė darbo unijas ir griežtai pasmerkė tuos piktus gaivalus, kurie nori sunaikinti organizuoto darbo teises. Jis, žinoma, turėjo omenyje tuos bilius, kuriuos gamina Kongrese.

Apie Wallace'ą vyskūpas sakė: **"Nežiūrint to, kaip mes manytume apie Mr. Wallace pažiūras, jis duoda pasauliui ir mūsų šaliai puikų pavyzdį to, ką reiškia žodžio laisvė"**

Vyskūpas Sheil nepriklauso tai dvasiškių kategorijai, kuri burnoja ir klepoja komunistus. Jis nepritaria "raganų medžiotojams," jis ima nagan visus tuos, kurie kėsinasi įvesti šioje šalyje amerikoniškos rūšies fašizmą.

Pasikalbėjime su Chicagos "Daily Times" reporteriu vyskūpas Sheil pasmerkė tuos politikierius, kurie švokščia apie komunistų medžioklę.

Išmintingai kalba vyskūpas Sheil.

Na, o kaip kalba kad ir tie patys lietuviški Prunskiai, Šimučiai, Urbonavičiai?

Jie ne tik nesmerkia raudonbaubius ir raudonėdžius, bet pučia jų dūdon, šoka pagal anų muziką, kelia isteriką.

KLAIDOS PATAISYMAS

Maloněkite pataisyti sekamą klaidą:

Trečio Demokratinių Amerikos Lietuvių Suvažiavimo aukų atskaitoj, kuri tilpo "Laisvės" balandžio 15 d. laidoj, buvo paskelbta Antanas Lavišo, Jersey City, N. J., aukavo $10.00.

Turėjo būti Antanas Zavish, Jersey City, N. J., o ne Lavišo.

Sų pagarba,

Frank Bunkus.

Sakoma, į Japonijos seimo tarybos rūmą daugiausia išrinkta socialdemokratų.

U.N. Facts and Faces . . . . . BELGIUM

The Kingdom of Belgium is 11,775 square miles in area and has a population of some 8,386,000. The most densely populated country in Europe, Belgium uses two languages—French and Flemish. Belgium borders on the North Sea in the west, The Netherlands in the north, Germany and Luxembourg in the east and France in the south. Brussels is the capital of the Kingdom. Elected to a seat on the important United Nations Security Council for two years, Belgium is also a member of the U. N. Trusteeship Council as well as the U. N. General Assembly. She is represented at U. N. Headquarters by Fernand van Langenhove, who sits in sessions of the Security Council. Her flag has three equally-wide vertical stripes of black, yellow and red.

Saulėtoji Florida — Ar Visiems?

Rašo **JONAS GUŽAS**

Daug raštų skaitėme apie saulėtą Floridą. Rodosi, turėtų tiek ir užtekti. Deja, taip nėra. Kas asmuo, tai mintis. Vieni pastebi vieną dalyką, kiti kitą. Pasvėrę nuomones visų, tikresnį vaizdą gausime.

Florida nėra nauja žemė. Ką gali pasakyti naujo? Ponce de Leon, ispanas, atrado Floridą 1513 metais. Nuo tada pradėjo apsigyventi europietis — rašyti jos istoriją. Pirmas miestas, Saint Augustin, išdygo 1565 metais. Ispanai - pionieriai įsteigė. Šiandien visokių tautų čia rasime, visokiais pavadinimais miestų.

Tačiau lietuviui Florida— nauja žemė. Pastaruoju laiku lietuvis pradėjo dažniau įkelti čia kojų. Šiandien daug jų pastoviai gyvena. Ar gali spėti, ką žada rytojus? Ne. Gal lietuvis čia gerai prigys ir augs? Arba priešingai — išnyks. Pagyvensime, pamatysime rezultatus. Dabar spekuliuoti neapsimoka.

Kiti, rašydami, neprasikalto. Tikiu gal, neprasižengsiu, kad keletą bruožų iš Floridos pateiksiu, ką mačiau — patyriau? Ne medžiagos įspūdžiam į Floridą važiavau ir nemaniau nors ką rašyti. Dažnūs klausimai: "ką ten matei, ką manai apie Floridą"? Sugrįžus į namus, paakstino tą imtis. Vengsiu smulkmenų. Jeigu užtruksiu kai kur ilgiau, atleisite. Galėsite barti — nepyksiu.

Gamtovaizdis.

Žemė prasta: balsgana smiltis, smulki - švelni pieska, kaip pelenas baltuoja per visą Floridą. Juodos žemės mažai. Molio-raudonos žemės nesimato. Gal nepastebėjau. Sakė, kad yra molio — plytas dirba. Akmens irgi nematyti. Keista žemė — be akmens.

Kodėl nėra akmens? Kaip autoritetai žemės istorijos aiškina, tai ledų užklodas Floridos nesiekė, kada jų gadynė buvo. Gi ledas, slinkdamas uolų kalnais, laužė-stūmė akmenį, o kitus atnešė. Ištirpęs ledas paliko išbarstytus akmenis, kur jis ėjo. Kas kitas galėjo turėti tiek jėgos, kad panešti milžinus-akmenis šimtų tonų? Niekas. Veislę akmens tyrinėdami, žinovai suranda akmens tėvynę, kiek toli tūli akmenys atnešti...

Kas dėl baltos smilties, atsakymą irgi rasime studijuodami žemės istoriją. Kur dabar Florida, kada nors vanduo stovėjo — jūra bangavo pilna kiautvarlių-moluskų ir kitų vandens gyvūnų. Žemei iškilus, vieta nusauso - išdžiuvo, kiautvarlių lukštai sutrūnyjo-supuvo. Štai, iš kur smulkibalta smiltis. Sausžemyje neatsiranda kiautvarlės. Smiltis turi visus dėsnius, kurie yra ir lukšte kiautvarlės. Vienas jų — kalcio karbonatas.

Laukai visiškai plokšti — lygūs. Gali važiuoti ištisą dieną, neprivažiuodamas nei vieno kalnelio-pakalnės. Lyguma ir lyguma, tarsi stalas. Įvairumo nėra. Oh, beje! Miškai-pelkės pakeičia šiek tiek vaizdą. Akys pailsi, gavę permainą. Kas daugiau? Ta pati lyguma, kaip daina be galo, tęsiasi. Vardas Florida, mano manymu, neatatinka. Ar ne geriau tiktų vardas "plokščia žemė"? Gėlėta žemė —ne gėlėta be priežiūros.. Ponce de Leon pavadinimas Pascua de Flores, arba "Feast of Flowers", toli nuo tikrovės.

Balomis - pelkėmis Florida garsi-turtinga. Jų čia duota ir drėbtelėta — pelkių didelių ir mažų laukai nusakstyti. Lieknos liūliuoja užžėlę žole. O žolių rastum įvairaus kalibro. Ko nėra jose? Mikroskopiška gyvybe pradėjęs, baigtum didžiausiais žemės šliaužūnais.

Kai kam patinka tokia panorama. Kitų nei kiek ji nežavėja. Kalneliai - pakalnės arčiausia prie širdies man ir daugeliui kitų. Ilgėjaus jų juo labiau, važiuodamas per tokius lygius laukus. Lygumos, balos, baltas smėlis — nykūs vaizdai. Miškai nepatrauklūs, balos dar mažiau. Kutena savotiškas jausmas: važiuoti greičiau, ko naujo pastebėti — pravažiuotų vaizdų nei kiek negaila.

Vandens, kur nežvelgsi, ten pastebėsi — kiekviena karvės pėda pilna vandens. Mažiausias ravelis - duobelė — sumirkęs, šlapias. Tokis reginys ne tiek į akį mestųsi, jei vanduo stovėtų ne smėlyje. Balta žemė, o vanduo talkšo. Išvada išplaukia: vanduo arti žemės paviršiaus — lygus su jūros vandeniu.

Ūkiai

Didžiuma ūkių maži. Stuba stukso ir aplink ją šmotelis žemės. Pašiūrės prastos, apskurę. Kita stovi, tarsi stirna, aukštai pakelta ant keturių stulpelių. Vėjas laksto per atdarą stubos apačią. Atsitikime lietaus, kiaulė gali liuosai po stuba rasti prieglaudą. Daugelis stubų su vienu atdaru langu, kiti lentomis užkalti. Varsa sunku pasakyti — kita stuba savo amžiuje dažų nemačius.

Smulkūs ūkiai, su maža išimtimi, juodveidžių-negrų. Javų auginant laukuose nematyti, apart cukrinės nendrės ir kornų. Jų irgi mažai matyti. Daržovių daugiau augina. Kur didieji daržininkai? Nepatėmijau. Jie, veikiausiai, žiemos sezone atsiranda, kada pelnas už daržoves pakyla. Kita priežastis neauginimo, vasarą daug daržovių nesimezga — žydi, o vaisių neišduoda.

Vaisiai Floridoje neauga kitoki — matyti citrininių vaisių, o obuolių, grūšių, slyvų — ne. Pastarieji vaisiai čia labai brangūs. Vidutiniai reikia mokėti apie 25% — dvidešimt penkiais nuošimčiais aukštesnę kainą, negu mes mokame rytuose. Citrai pigesni, bet ne daug. Daržovės daug brangesnės. Gal pigesnės žiemą? Netvirtinsiu.

Orandžių sodai labai gražūs — dideli. Medžiai vaisių pilni— šakos linksta. Keletą jaunų sodų užvesta pastebėjau. Kaip žinovai teigia, tai jaunam orandžių sodui augti ima net penkius metus iki pradeda medis duoti vaisius. Gal taip — nesiginčysime.

(Bus daugiau)

Darbo žmogus yra laimingas tada, kada galingas, o galingas tada, kada organizuotas ir apsišvietęs. Ar jau priklausote darbo žmonių reikalus ginančioje draugijoje? Ar gavote jai naujų narių?

MOTERŲ ŽINIOS

Kas nors iš mums mielų žmonių atidavė gyvybę už laisvę nuo fašizmo. Tačiau ateities laisvė ir taika priklausys tiktai nuo gyvųjų budrumo. Mobilizuokit žmones taikai užrašymu dienraščio Laisvės!

Amerikos Lietuvių Moterų Suvažiavime Priimtos Rezoliucijos

Protestas prieš Pasimojimus Griauti Darbo Unijas ir Pažangias Organizacijas

Pastaruoju laiku darbo sekretorius Schwellenbach'as pasimojo sugriauti darbo žmonių organizacijas. Pirmiausia jis puola Am. Komunistų Partiją, darbo unijas, ateivius ir abelnai pažangias organizacijas.

Jam davus pasiūlymą uždaryti komunistų partiją ir daryti puolimą ant kitų pažangių organizacijų, jis susilaukė didelį piliečių pasipriešinimą. Be to, jis pats prisipažino, kad tai ne konstitucinis pasimojimas, tačiau jis neatsisako nuo savo užmačių.

Amerikos Lietuvių Moterų Suvažiavimas, įvykęs kovo 28 d., 1947, Lietuvių Am. Piliečių Kliube, Brooklyn, N. Y., varde 15,000 organizuotų lietuvių, griežtai pasmerkia tuos darbo sekretoriaus Schwellenbach pasimojimus, kaipo neteisėtus, nes toms organizacijoms gyvuoti ir veikti teisę laiduoja mūsų šalies konstitucija.

Rezoliucijų Komisija:
J. Skeberdytė,
H. Tamašauskienė,
J. K. Navalinskienė.

Bėglių Klausime

Karui pasibaigus, daugelis pabėgusių iš Lietuvos pas nacius atvyksta į Jungtines Valstijas, o dar daugiau jų rengiasi atvykti.

Neabejojame, kad atvykusių tarpe yra vienas kitas asmuo, kuris be prasikaltimo Lietuvos liaudžiai, nacių buvęs išvežtas, pasinaudojo esama padėtimi ir atvyko į šią šalį. Tokie atvykę ramiai tęsia savo kasdieninį gyvenimą šioje šalyje. Bet tokių yra mažai.

Iš daugelio atvykusių bėglių darbų yra aišku, kad jie atvyko tikslu puldinėti Tarybų Lietuvos liaudį, prieš kurią jie prasikalto išdavinėdami naciams lietuvius. Kad jų tikslas taip pat yra kiršinti Amerikos lietuvius vienus prieš kitus, pasitarnauti reakcijai ir naujo karo kurstytojams.

Am. Liet. Moterų Suvažiavimas, įvykęs kovo 28 d., Lietuvių Am. Piliečių Kliube, Brooklyn, N. Y., griežtai smerkia lietuviškų bėglių pronacių veikimą. Suvažiavimas ragina visus geros valios lietuvius aiškinti tų naciams tarnaujančių elementų skymus, kad jų siekius suprastų ne tik Amerikos lietuviai, bet ir visa Amerikos liaudis.

Taipgi suvažiavimas kviečia visus geros valios lietuvius vesti vieningą, tvirtą ir neatlaidžią kovą prieš bile fašistinį pasireiškimą ne tik iš naciškų bėglių, bet ir iš vietos fašistuojančių elementų. **Rezol. Komisija.**

Paskolos Graikijai ir Turkijai Klausime

Kadangi mūsų šalies prezidentas Trumanas savo kalboje pasisakė už teikimą paskolos Graikijai ir Turkijai sumoje $400,000,000 ir dar kalba apie teikimą paskolos kitoms 5 valstybėms, kurios paskolos sudarytų 1 bilijoną dolerių;

Kadangi tokia paskola teikiama ne sušelpimui Graikijos liaudies, bet ginklavimui liaudies priešų;

Ir kadangi Turkija nebuvo karo paliesta, tik daugelyje atvejų tarpininkavo, pirkdama kariškas reikmenis iš mūsų šalies prekyviečių ir pardavinėjo jas naciam, tad tokiai šaliai teikti bile paskolą yra įžeidimas Amerikos liaudies:

Tad delegatės Lietuvių Moterų Suvažiavimo, įvykusio kovo 28, 1947, Liet. Am. Piliečių Kliubo salėje, Brooklyne, manome, kad tokia paskola uždėtų didelę ir bereikalingą naštą ant mūsų šalies piliečių pečių, taksų formoje. Tokia paskola turėtų būti sulaikyta. Mūsų šalies pareigūnai turėtų nesikišt į kitų šalių vidujinę santvarką.

Suvažiavimo delegatės siūlome tuos pinigus paskirti statymui mūsų šalyje namų, kurių taip stoka.

Rezoliucijų Komisija

Veikimo Klausime

Amerikos Lietuvių Moterų Suvažiavimui, kuris įvyksta kovo 28 d., 1947 m., Lietuvių Am. Piliečių Kliube, Brooklyn, N. Y., šiuomi siūlome priimti sekamus veikimo punktus:

1) Užgirti LLD Centro Moterų Komitetą ir dar dapildyti jį, kad:

a) Tas komitetas duotų direktyvas tolimesniam lietuvių moterų veikimui ir stengtųs jį apvienyti;

b) Dėl pasekmingesnio apvienijimo darbo, lietuvių moterų kliubai turėtų vienokiu ar kitokiu būdu susirišti su moterų centru.

2) Centro komitetas turėtų stengtis juo daugiau įtraukti jaunų moterų ir merginų esamas sorority-sesučių grupes ir kliubus. Taipgi akstinti steigimą vaikučiams mokyklėlių.

3) Amerikos lietuvių kliubai turi užmegsti tamprius ryšius su Amerikos Moterų Kongresu.

4) Jungtinių Valstijų lietuvės moterys turi užmegsti tampresnius ryšius su užsienyj gyvenančiomis lietuvėmis moterimis. Taip pat užmegsti kultūrinius ryšius su Lietuvos moterimis.

5) Kad visi Amerikos pažangiųjų moterų kliubai daugiau stotų į darbą prieš naujo karo rengėjus, už įsteigimą ir išlaikymą pastovios taikos.

6) Kad visi moterų kliubai stotų į griežtą kovą prieš fašistinį veikimą iki fašistinės idėjos - siekiai bus nušluoti nuo žemės kamuolio.

7) Kad moterų kliubai jau dabar pradėtų ruoštis ir veikliai dirbtų prezidentinėje rinkimų kampanijoje.

Rezoliucijų Komisija.

Streikui prieš Parents' žurnalą ir prieš 11 kitų leidinių įsisiūbavus, CIO Book & Magazine Guild nariai, jų žmonos ir vaikai kartu pikietuoja leidyklą. Mažosios mergytės, kairėje, nešamasis plakatas sako: "Mums nepatinka, ką Tėvų (Parents) žurnalas daro mūsų tėvams."

Žodis Į Naujos Anglijos Lietuves Moteris Dešimčiai Metų Praėjus

Dešimtis metų atgal, pastangom kelių Mass. valstijos moterų darbuotojų, tapo sušauktas platesnis moterų pasitarimas. Susirinkusios darbuotojos iš Lietuvių Literatūros Draugijos kuopų, moterų kliubų, savišalpos draugijų tarėsi, ieškojo būdų, kaip paskatinti moteris prie ryškesnės veiklos savo atskirose ir bendrose su vyrais organizacijose. Imtasi surasti būdus subendrinti moterų veikimą pačių moterų ir bendrais visuomeniniais klausimais. Nusitarta žadinti prie savo reikalų pažinimo visai tuomi nesidominčias, akstinti prie veikimo. Abelnai rūpintis apšvietos, pažangos, kultūros kėlimu lietuvių moterų tarpe. Ypatingai pasibrėžta intensyviai šaukti, raginti kiekvieną, be skirtumo religinių įsitikinimų ir politinių pažiūrų stoti į kovą prieš artėjančius fašizmo ir karo pavojus.

Gražių, kilnių planų gyvenimam vykinimui tapo sudarytas aparatas, suorganizuotas Naujos Anglijos Moterų Sąryšis. Per eilę metų sąryšio vadovybė ir jį sudarančios organizacijos užėmė vadovaujančią vietą moterų darbuose sąryšio ribose. Kilniai vykino pirmo ir sekančių suvažiavimų iškeltus obalsius, pravestus tarimus.

Mūsų sąryšis visuomet žygiavo su demokratinių žmonių frontu visose jų kovose ir šiuo žygiu sudarė garbingą gražių ir naudingų darbų rekordą. Savo dešimtmečio gyvavimo laikotarpiu mūsų sąryšis suvaidino svarbų vaidmenį pažangiojoj veiklojė. O kiek didesnis vaidmuo būtų buvęs, jeigu mūsų sesės skaitlingiau būtų ėmusios jame dalyvumą!

Nei valandėlei mes nesustojom šaukti, raginti lietuves moteris imtis bendro darbo mūsų visų kasdieniniais reikalais ir į bendrą kovą prieš karą ir fašizmą. Mes negailėjom pastangų tikrinimams, kad fašizmo įsigalėjimas atneš žmonėms baisių nelaimių, sukurs karą. Mes tikrinom, kad fašizmas yra mirtinas priešas kiekvieno sąžiniško, demokratiniai nusiteikusio žmogaus, o ne vien tik komunistų bei kitų pačių pažangiausių organizacijų. Mūsų nurodymai buvo, kad sykį įsigalėjusi reakcija, uždavusi smūgį pažangiom organizacijom, nesustos, bet ves naikinimą tolyn. Nes atėmus demokratines teises pažangiausiai žmonių daliai, jų nustoja visi.

Ir praūžė fašizmo siautimo ir jo sukurto karo audros. Jų palikti baisūs pėdsakai liūdija, kad mes buvom teisingos.

Kokią Atminti Paliko ir Kokią Pamoką Mums Davė Praėjusio Dešimtmečio Laikotarpis

Dešimties metų laikotarpis yra mažas taškelis milijoninėj laiko skaitmėje. Bet, kiek daug nuotikių jame įvyko, kiek daug permainų paliko. Šis trumputis laikotarpis sugėrė upelius žmonių kraujo ir ašarų, suardė milijonus šeimų. Daugybę vilčių ir gražių svajonių pavertė niekais. Žydinčius sodus, didžius javų laukus pavertė pūstynėm. Praūžęs fašizmo sukurtas karas nusinešė milijonus gyvybių. Paliko milijonus sužalota sveikata. Gražius miestus, istorinius pastatus pavertė į griuvėsių kalnus.

Praėjusio dešimtmečio laikotarpis neturi sau lygaus žiaurumu žmonijos istorijoje. Organizuotai priruoštam, sistematiniam žmonių gyvybių naikinimui jie turėjo specialiai paruoštas juodąsias fašistų gaujas. Jie buvo pasimoję sunaikinti šimtmečiais sukurtą kultūrą, demokratiją, tautas, siekėsi paversti pasaulį į vergijos logerį, kuriame vien tik nacių išgalvota privilegijuota arijonų rasė viešpatautų.

Ir niekuomet, sesės, nepamirškim, kokius būdus fašistinės gaujos naudojo prirengimui sąlygų savo piktiems planams. Šaukdami prieš "komunizmo pavojų" demokratijai, šaukdami save demokratijos "gynėjais" pikta propaganda užnuodijo dalį žmoniu, suskaldė, padalino jų jėgas. Kam nėra aišku šiandien, koki pikti siekiai slėpėsi už šių fašistinių šauksmų naikinti komunizmą, "gelbėti krikščionybę, demokratiją nuo komunizmo." Tokiais šauksmais pripildę orą, apsvaiginę žmones, žmonėms jų piktų užmačių nespėjus pamatyti, fašistinės gaujos leidosi į žmonių naikinimo orgiją.

Atminkim, šie juodieji smogikai akimirkos mastu, iš pat pradžios nusmerkė pražūčiai visus, kurie atrodė nesutinkančiais su jų pasėtų amaru. Milijonus žmonių pasiuntė į vergiją, į kankinimų, mirties stovyklas, į gyvųjų degimo pečius neatsiklausiant jų tautybės, tikybos, nežiūrint amžiaus bei rasės. Jų padegtos liepsnos lygiai naikino kultūros, apšvietos, šventnamių pastatus, lygiai naikino ir žmonių gyvybes.

Neapsakomai brangiai kainavo demokratijos — žmogaus teisių — ir gyvybių gynėjams pastoti kelią fašizmo mirties maršui, sudaužyti jo baisią naikinimo mašiną. Tai buvo brangi ir skaudi pamoka ir ji turi būti neužmiršta.

Mes, pradėdamos antrą dešimtmetį savo veiklos sakom: Sesės! Mūsų sūnūs ir dukros bendrom jėgom kovėsi karo frontuose, bendrom demokratinių žmonių jėgom laimėtas karas, sutriušintas fašizmas lai būna pamoka, kad tik bendrom jėgom galima ir turim laimėti galutiną, pastovią taiką. Neleiskime fašistiniams likučiams ir jų globotojams vėl mus užnuodyti pikta propaganda. Neleiskim reakcijai padalinti mūsų jėgas ir užtraukti naują, dar baisesnę nelaimę. Stovėkime su pažangiu frontu visur, visuomet.

Mes šaukiam kiekvieną lietuvę moterį į demokratinių Amerikos lietuvių eiles, į bendrą darbą, į bendrą kova prieš fašistines liekanas, prieš kylančią reakciją, į gynimą demokratinių teisių ir laisvių.

K. Valangevičienė.

Argentinietės Sveikino Mūsų Suvažiavimą

Šiaurių Amerikos Demokratinių Lietuvių Moterų Suvažiavimui

Brangios Idėjos Draugės!

Vardu Argentinos Lietuvių Sąjungos "Laisvoji Lietuva" Moterų Skyr. siunčiame draugiškai nuoširdžius linkėjimus suvažiavimo atstovėms bei dalyvėms, kad pasekmingai atsiektų šio suvažiavimo tikslą. Mes su džiaugsmu sveikiname jūsų dirbamą demokratijos laimėjimui darbą, kuris atsispindi Š. Amerikos lietuvių pažangiojoj spaudoje, k. a. tėvynei parama moraliai ir materiai, taipgi jūsų nenuilstama kova prieš mūsų visų didelį priešą—fašistus. Todėl labai įvertiname šį jūsų svarbų suvažiavimą, suprasdamos, kad jame bus pasidžiaugiama atliktu darbu ir tik dėka jo bus aptariama - pravedama tolimesnės kovos planai.

Mes, Argentinos demokratinės lietuvės moterys, matydamos, kad mūsų visų kovos jėgoms stiprėjimui reikalinga didelės vienybės, trokštame, kad nuo to suvažiavimo sustiprėtų mūsų susisiekimo ryšiai, k. a. spaudos ir organizaciniais reikalais.

Baigiant šį trumpą, nuoširdų jums pasveikinimą, liekame su tvirta viltimi gerų suvažiavimo planų ir vaisių.

Draugiškai, su pagarba jums:

Pirmininkė —
G. K. Mackay,
Sekretorė —
St. N. Kairienė,
Iždininkė —
Ona Undraitienė.

"LLD 198 kp. Oakland, California, apgailestauja, kad mirtis išplėšė iš mūsų tarpo Marę Janonienę."

Iš Naujos Anglijos Lietuvių Moterų Suvažiavimo

Atsibuvusio Kovo (March) 9-tą, 1947, 826 Main St., Cambridge, Mass.

Suvažiavimą atidarė organizatorė M. K. Sukackienė 11 val. ryto. Mandatus sutvarkyti paskirtos J. Rainardienė ir V. Taraškienė.

Laike mandatų tvarkymo buvo pakviestos draugės iš kolonijų, kurios, abelnai imant, visos sveikino mūsų 10-tą suvažiavimą ir trumpai perbėgo šių dienų svarbesnius klausimus ir jų veiklą kolonijose. Kalbėjo J. Stigienė, H. Tamašauskienė, N. Grybienė, O. Kvietkauskienė. O. Norkienė, V. Kvietkauskienė, P. Mickevičienė, Y. Niaura, kuri taipgi pasveikino suvažiavimą su $5 auka. Paskiausiai kalbėjo organizatorė Sukackienė, kuri puikiai nupiešė mūsų praeities darbus ir ragino dar daugiau dirbti ir budėti ateityje.

Iš mandatų pasirodė, kad dalyvauja 31 delegatė nuo 10 organizacijų bei kliubų.

Tvarkos vedėja išrinkta M. K. Sukackienė, užrašų rašt. K. Valangevičienė.

Pereito suvažiavimo protokolas skaitytas ir priimtas.

Finansų raportas priimtas: kasoj buvo $932.76, išmokėta per metus $817.25, liko kasoj $115.

Skaityta pasveikinimai su aukomis:

Cambridge Moterų Kliubas $5.

Norwood Liet. Moterų Apšvietos Kliubas $2.

Stoughton Liet. Mot. Kliubas $5.

Montello Birutės Draugystė $5 ir

Jonas Vaitekunas $1.

Montello Mot. Apšvietos Kliubas $10.

Y. Niaurienė, Dedham. $5.

Worcester Liter. 155 kp. $10.

Marijona Andreliūnienė jos vyro atminčiai $15.

Montello LLD 6 kp. $5.

So. Boston LLD 2 kp. motervs $5.

Viso įplaukė $68.

Draugijų Metinės Mokestys

Po doleri:

Montello LLD 6 kp.
Montello Birutės D-tė.
Montello Mot. Apšvietos Kliubas.
Cambridge Moterų Kliubas.
Stoughton Moterų Kliubas.
Norwood Moterų Kliubas.
Worcester LLD 155 kp.
Lawrence LLD 37 kp.
So. Boston LLD 2 kp.
Viso $9 .

Išlaidos ir Aukos

Mot. Suvažiavimui $25.
Literatūros Suv. $10.
Demokratinių Liet. Suv. $10.
Komiteto kelionės lėšos:
K. Valangevičienei $2.
N. Grybienei $2.
O. Mineikaitei $2.
M. Sukackienei $7.65.
Delegačių lėšos į Dem. Liet. Suv. $50.
Laidotuvių gėlės A. Kilman $12.
Viso išmokėta $120.65.

Nauji Sumanymai

Išsivystė gana plačios diskusijos kas link gavimo naujų narių iš jaunesnės gentkartės į mūsu saryšį. Pageidauta gauti iš Lietuvos atstovę. Svarstė, kaip daugiau išjudinti mūsų veikimą. Tam tikslui išrinkta moterų organizacinė komisija.

Pageidavo įsteigti centralinį moterų komitetą.

Nutarta turėti vienas metinis kultūrinis parengimas, kuris įvyks Stoughton, Mass.

Nutarta rengti marširutai.

Nutarta rengti piknikas Lawrence, Mass. Įvyks birželio 15-tą.

Sekantį suvažiavimą turėti Worcester, Mass.

Į Dem. Lietuvių Suvažiavimą atstovėmis išrinktos P. Mickevičienė ir J. Rainardienė. Atstovės buvo įgaliotos įteikti Trečiam Dem. Am. Lietuv. Suvažiavimui sumanymą leisti laikraštį lietuviškam jaunimui.

Rezoliucijos

Komisija Y. Niaurienė, V. Taraškienė, J. Rainardienė pateikė rezoliucijas: 1. Prieš gręsiantį pavojų kalbinei spaudai; 2. Atsišaukimas į visas moteris bendram darbui.

Atstovės Nuo Kliubų-Kuopų

So. Boston LLD 2 kp. — P. Žukauskienė, K. Zinskienė, H. Tamašauskienė, O. Buividienė, H. Simanavičienė.

Cambridge Moterų Kliubas — M. Stašienė, V. Kvietkauskienė, A. Zalada, Veršauskienė, E. Freimontienė, M. Andruliūnienė.

Norwood Moterų Apšvietos Kliubas — S. Budrevičienė, E. Krulienė. E. Brazdžiūnienė.

Norwood LLD 3 kp. — N. Grybienė, M. Krulienė.

Lawrence LLD 37 kp., — A. Chuladienė, V. Taraškienė.

Stoughton Liet. Moterų Kliubas — O. Norkienė, O. Čenčienė.

Worcester LLD 155 kp. — M. Kižienė, M. Jucienė.

Montello LLD 6 kp. — J. Stigienė.

Montello Birutės Draugystė — M. Potsienė, B. Navickienė, B. Verveckienė, J. Stigienė.

Montello Mot. Apšvietos Kliubas — T. Geveniauskienė, E. Rendzevičienė, Z. Kundrotienė, P. Mickevičienė.

Į valdybą išrinktos: pirm. M. K. Sukackienė, vice-pirm. N. Grybienė, užrašų raštininke K. Valangevičienė, fin. raštin. O. Mineikaitė, kasierė Y. Niaurienė. Prie komiteto pridėtos dd. V. Taraškienė, J. Rainardienė, Y. Niaurienė, Stašienė, Simanavičienė, Kižienė. J. Stigienė.

Susirinkimas uždarytas 4 val. po pietų.

M. K. Sukackienė, pirm.
K. Valangevičienė,
užrašų raštininkė.

Buenos Aires. — Pranešama, kad Mussolinio sūnus Vittorio užsiima gyvulių auginimu Argentinoje; jis pakeitęs savo vardą į "Carlo Batero."

1-8-47 **FRANK KRUK** —73—

arba Graborius Pranas Krukelis

★ ★ ★ (APYSAKA) ★ ★ ★

Parašė **Petras Cvirka**

(Tąsa)

Vėliau apie keletą metų čia vėl nebuvo bendros knygos, nes, užėjus balių, vakarėlių įkarščiui, reikėjo kas nors kita prasimanyti. Iš pašto viršininko inteligentai ir miestelio aukštuomenė skolindavo savaitraščius ir dienraščius, kuriuos pervertę grąžindavo. Taip viskas plaukdavo, kaip dienraščių kronika, jeigu nebūdavo žinių apie naujus paskyrimus, apie pasikeitimus valdžioje. Jeigu kokį valdininką ar inteligentą iškeldavo, duodavo paaukštinimą, būtinai išlydėdavo su vaišėmis, iškilmingai. Tada vėl žydėdavo visų nosys, vėl klegėdavo lotyniškai rusiškai lietuviškas Babelis. Kartais ponios iškarpydavo laikraščius, jeigu ten būdavo kokios naujoviškos suknelės, skrybelės modelis. Pašto viršininkas nesipriešino tokiam apipjaustymui, o valdininkai buvo jau perspėti; jeigu paklausdavo prenumeratorius, kodėl jo laikraštis su skylėmis, paprastai šypsodamies atsakydavo:

— Matote, cenzūra palietė, ponuli.

Taip viskas ėjo pragariškai nuobodžiai, kartais pragariškai smagiai. Miestelis gyveno savo dienas. Apskrities valdytojai turėjo kalendorius, kurie buvo reikalingi, kad miestelio ponai galėtų nepražiopsot viens kito vardinių, sukaktuvių, kad būtų galima tokią dieną su karališkai gražia uodega išriest savo pavardę vizitinėje kortelėje, jau pasveikinant: — Jūsų šeimyninio židinio sudarymo proga reiškiame širdingus linkėjimus. Arba: — Įžengus į naujo gyvenimo erą, linkime, kad kelias būtų rožėmis klotas...

Palinkę į lyriką, žinia, kad rožių nešykštėjo, žinia, kad jomis viens kitą kaišė. Tik koks nors formaluose, sausuose aplinkraščiuose paskendęs galėjo parašyti žodžio šykštėdamas: Susilaukus sūnaus, — sveikinu.

Vis atsirado, kuris jau šitaip rašė: — Tegul jūsų nauja viltis — sūnus būna didžiausias laimės šaltinis, o užaugęs — Lietuvos uolus gynėjas!

Į sveikinimus būdavo įsisenėjusia tvarka atsakoma sveikinimais, ir laiškanešys per gatvę juos išnešiodavo.

Reikėjo kas nors pramanyti, sugalvoti kokių nors prāmogų, nes ponai negalėjo gyventi visą laiką namuose užsidarę, nejudėdami, kaip straigės savo kiautuose. Šiaip ar taip turėjo judinti visuomenę, vest liaudį į šviesų ir gražų rytojų, kaip patys sakėsi, — reikėjo paaukoti nors dalelytę smegenų, širdies ir laiko tam bendram darbui, nešt kultūros ir civilizacijos diegus ir sodinti tamsioje, drėgnoje žemėje, kaip patys guodėsi, arba, kaip gimnazijos direktorius pabrėždavo: apvaisinti Lietuvą kilniomis idėjomis. Reikėjo tai daryti jiems patiems —miesto ponams, stilboms, storuliams, plikiams, jau spėjusiems užsiauginti pilvukus, suskubusiems patukti nuo tingaus gaślavimo, nuo sunkių valgių, tuščių kalbų, nes nebuvo kitų, kurie būtų drįsę tą didelį darbą dirbti. Jie vieni sėdėjo šitame sidabriniame apskrities voratinkly ir raizgė raizgė plonų žodelių, menkų darbelių gijas, laukdami kol įklius kas į jų savanaudišką tinklelį, — nors maža muselė. Reikėjo pagaliau viens su kitu bendrauti, pasižmonėti, pasikieminėti, su mokytojais pasikalbėti arba pačiam mokytumo, išminties ugnį kitiems panosėje pažerti.

Ką jie vadino kultūros, visuomenės darbu — ir patys gerai nesuprato, tik žinojo, ką ten bedarytų — viskas bus gerai, viskas praeis be didelio triukšmo, su šiokiu tokiu pelnu, su laurais jų garbei. Čia viens su kitu taip buvo susigyvenę— ponai, poneliai, naujų laikų iškamšos, taip vienas kitą supratę, kad tik ir gyrėsi iš kitur atvažiavusiam kalbėtojui, revizoriui, aukštam tūzui: va, pažiūrėkite, ponuli... Mes vienos motinos vaikai... Ką vienas, — tą ir antras darome. Jau pas mus nepamatysite nuomonių skirtumo, atseit, opozicijos. Va, visi kultūros darbo pradalgį vienas paskum kitą lenkiame, tautos dirvonus akėjame... Jeigu kurio nors krikštynos, sūnus ar duktė tėvynės labui gimė — visi viens pas kitą subėgame, pasveikiname, kukliai, namuose, šeimyniškai. Jeigu vestuvės, skerstuvės—, tas pat. O jeigu namus statome — tai ne vienas, bet visi, dar viens kitam paskolas išrūpiname, viens kitam ir paaukštinimų prašome, o kultūros įstaigą — pieninę, alinę, kortų klubą atidarome, ar kitokį biznelį — visi to bendro darbo dalyviai esame, visi pagal nuopelnus ir dydį pelną dalinamės. Jau pas mus neišgirsi, ponuli, prieš valdžią kalbant, nes patys esame valdžia. Jeigu kuris pakalba, tai ir tai neblaivus būdamas, tai ir tai tokiam — bac per kepurę, kad mūsų apskrities miestas būtų švarus ir tylus, kaip nereik. Bet kur čia tokį surasi, mes vis viens kitą pažįstame, visi nuo jaunų dienų čia giminės, drauge kovojome, bendrus pažįstamus turime. Jau mes patys taip valstybiški, kaip monopolio lentynoje bonkos. Jeigu vienas lyteris, kitas pusbonkis, — visviena tos pačios gamybos, atseit, to pačio stiprumo, vieno tėvo vaikai. Pone iš aukščiau, nemanykite, kad mes kuo nepatenkinti, ar kas mums negerai, tik duokite mums pasireikšti, duokite laisvių veikti, — kultūros vagą plėšti... Pastatysim darbą, kad visas kraštas stebėsis. Dabar jau daug padarėme: tiek kultūros įstaigų, tiek krautuvių, kooperatyvų, alinių, pavyzdingų ūkių — tai vis mūsų. O kiekvienas namas, kuris iš toliau atvažiavusį patrauks savo naujomis spalvomis, kiekvienas mūras — taip pat mūsų. Neklausk, ponuli, kaip mes jį pastatėme! Kiekvienas kultūros darbas reikalauja atsidėjimo ir patvaros arba, kaip mūsų išmintingas antstolis sako, kiekvienas stengiamės pro domo sua... Sunku, labai sunku ką nors įsigyti, namą pasistatyti, ūkį užvesti. Jau vien dėl to sunku, kad pas mus į tokį darbą žiūri kaip į svetimą dvasią, iš svetur atkeliavusį pasireiškimą. Kas čia tokio, ponuli! Juk pats gerai suprantate, pats namus trejus Kaune per aukas ir pasišventimą pastatėte. Štai, imkime, mano giminę — mokesčių inspektorių, — taupus žmogelis. Jau niekur cento per dešimtį metų neikišo, vis kultūros reikalams... girdi, vis Lietuvai dėjau. Žinai, juk jeigu sau — tas pat ir Lietuvai. Tai giminė mano, ponuli, penkis metus vargo ir proferansu daugiau kaip penklitį nepralošdavo ir Šventam Petrui litą duodavo. Na, pats kai prie mokesčių — žino kokį ūkelį nelaimė užsėdo, žino smulkiai, taip sakant, liaudies opiausias žaizdeles. Tuojau mane, savo giminę, pasišaukia: važiuok, girdi, į tokį ir tokį kaimą, padėk artimui į nelaimę įpuolusiam, paskolink, jeigu nesišiauš, šituos du šimtus litų ir raštelį keturiems šimtams paimk. Klausite, ponuli, gal, kodėl keturiems šimtams? Patys gerai žinote... jeigu nuveži, dar pasiūlai ir laiku žmogui susimeti padėti, juk kiekvienas neatsisakys tuos du šimtus už sugaištą laiką ir tarpininkavimą paimti. Mano giminė inspektorius, labai geros širdies, — žiūrėk, jeigu žmogus laiku negali tų dviejų šimtų grąžinti ir nesukrapšto dar dviejų šimtų nuošimčiams, taip ir sielojasi, dejuoja: ai, ai, gaila, žmogaus! Juk nelaimė, — reikia padėti!

Vėl jis mane šaukia, vėl... Girdi, važiuok pas tokį ir tokį, — negaliu, man širdį skauda, baisu žiūrėt į nelaimės sutriuškintą brolį. Vežk jam dar šimtuką — tegul pasirašo šitame margame popierėlyje, tegul padeda nelaiminga ranka ženklelį, kad rudenį grąžins šešis šimtukus. Paguosk vargšą, kad derlius bus geras, kad lytutis krapnoja, perkūnija nugriaudžia, jau kvietelius pagirk, suramink gražioms avižėlėms, kviečiais, žirniais....

Va, atėjo ruduo, — ta pati nelaimė, — vėl negali iš ko žmogus skolą grąžint. Jau ir pats žmogus ateina prašyti per mane, kad į giminę kreipčiaus. Rankas sudėjęs prašosi, tik gelbėkite, tik nežudykite. Giminė mano dar labiau graudinasi, širdį gelia, nenor nė į akis su žmogum susitikti, tokia nelaime apsėstam. Sako, tegul žmogus gyvena, negi pjausi savo tikrą brolį. Visi esame tos pačios motulės Lietuvos vaikai. Pats važiuok į kaimą, tegul nelaimingasis sutelkia šeimą, tegul derlių — avižėles, bulviukes, žirniukus, — viską, ką Dievas davė —ir veršiuką ir karvutę, — viską tegul suvalo, nukerpa... Tegul pas mane sukraunа. Čia žiurkės, pelės neės, ir pats galės po kąsnelį gauti.

(Bus daugiau)

BOSTONO IR APYLINKĖS VEIKĖJŲ ĮVYKS POSĖDIS

Draugai ir draugės, visų mūsų apylinkės pažangiųjų organizacijų apskričių komitetų nariai ir šiaip kolonijų veikėjai, kurie visuomet prisidedat savo darbu prie Laisvės didžiojo pikniko, 4th of July, Maynard, Mass., prašau jūsų visų jautrios atydos į šį labai svarbų posėdį!

Šis praplėstas posėdis yra šaukiamas šį sekmadienį, balandžio 27, pradžia lygiai 10:30 ryte, 318 Broadway, So. Boston, Mass. Taip anksti todėl, kad kaip 2 val. po piet įvyksta draugo L. Pruseikos prakalbos, tad iki tam laikui turime užbaigti posėdį ir dalyvauti prakalbose.

Didžiojo pikniko prisirengimas yra vienas iš svarbiausių mūsų darbų, todėl čia ir reikia visiems komitetų nariams ir kolonijų veikėjams dalyvauti šiame posėdyje. Tai bus visas pikniko turinys sutvarkytas ir trūkumai papildyti, taip, kad nuo šio pasėdžio jau galėsime eiti į spaudą su plačiu garsinimu. Šiomis dienomis jau laukiame ir įžangos serijų tikietų.

Šis, dviejų mėnesių laikas turės būti didelės darbuotės laikas dėlei prisiruošimo ir įvykdinimo mūsų didžiausio pasibrėžto pikniko, paramai demokratinės spaudos. Ir tas labai daug priklausys nuo šio šaukiamo praplėsto posėdžio, kuris savo sąstatu turės būti daugiau panašesnis į Naujos Anglijos pažangiųjų lietuvių konferenciją.

Todėl reikia daugiau ryžtumo ir didesnio įvertinimo paties reikalo svarbumo, kad apturėjus puikiausį pasisekimą, jau dabar nuo pusisekusio posėdžio.

Laiko turime dar gražaus ir nemažai, tik reikia išdirbti gerą planą ir jį rūpestingai vykdyti. O geras planas išsidirbs tik skaitlingame veikėjų suvažiavime.

Veikiausia ir draugas (svečias) L. Prūseika dalyvaus mūsų plačiame suvažiavime ir ten bus smagu jo mintį išgirsti pačių pažangiųjų draugų-draugių sueigoje.

LLD 7-tos Apskrities pirm.,
J. M. Karsonas.

CHICAGOS ŽINIOS

Kultūrietės Rengia Žaislų Vakarą

Gegužės 3 d., 7:30 val. vakare, Vilnies svetainėje, įvyks įvairus Amerikos Lietuvių Moterų Kultūros Kliubo žaislų vakaras. Kultūrietės savo darbais yra gausiai atsižymėjusios, ypač karo metu, jos daug prisidėjo su darbu karo pastangose. Už tai užsitarnavo gilios pagarbos iš plačios visuomenės.

Kiek žinoma, tai jau daug jos turi sunešusios dovanų, kurios bus išdalintos gabesniems lošėjams. Bet dar daug tų dovanų priduota komitetui, nes kiekviena narė jaučiasi už pareigą prisidėti su dovana prie to vakaro pasekmingumo. Lauksime juo daugiausia svečių.

Komisija.

Paėmė Perskyras

Chicagoje plačiai žinomi muzikai Kazys ir Alice Steponavičiai gavo teisme perskyras.

Alice Steponavičienė - Salaveičikiūtė turi puikią studiją, kur lavina dainų ir muzikos.

Linkime jai daug gero pasisekimo gyvenime ir muzikos šakoje.

Pažįstama.

Atvyksta J. Ormanas

LDS Centro jaunimo sekretorius Jonas Ormanas atvyksta į Chicagą. Jis čia pabus kelias dienas. LDS 53 kuopa ir LDS 202 kuopa (Sparks), pasinaudodamos ta proga, užprašė jį, kad jis pasakytų kalbą laike jų rengiamo žaislų vakaro, balandžio 27 d., 3:30 val. vak., Lietuvių Auditorijoje.

Kuriems svarbu plačiau patirti apie LDS padėtį ir jos veikimą, dalyvaukitę tame parengime ir patirkite apie tai.

Dalyviai to parengimo bus apdovanoti gažiomis dovanomis, ypač tie, kurie bus gabesni žaidime.

Rengėjai.

Rengkimės Tinkamai Atžymėt Gegužės Pirmą

Jau nedaug laiko teliko iki Tarptautinės Darbininkų Dienos — Gegužės Pirmos. Tad turime visi sukrusti ir rengtis ją tinkamai pasitikti.

K. P. ir kitos pažangios organizacijos rengia masinį mitingą atžymėjimui tos svarbios dienos. Jis įvyks gegužės 1 d., Ashland Auditorium. Chicagos pažangieji lietuviai ir jų organizacijos turėtų prisidėti prie to darbo ir skaitlingai dalyvauti tame mitinge, taipgi nepaskūpėti sveikinimų prisiųsti. Pasitarkite apie tai savo organizacijų susirinkimuose ir prisidėkite prie pasekmingumo to mitingo.

Worcester, Mass.

LLD Susirinkimas ir L. Prūseikos Prakalbos.

Balandžio 13 d. LLD kuopos susirinkime įrašyta per S. Janulį 2 nauji nariai ir per J. M. uką 1 naujas narys. Su šiuomi susirinkimu paaugom trimis naujais nariais.

J. J. Bakšys, davė gražų raportą, sakė jau užrašinėja naujus skaitytojus Laisvei. O S. Janulis pradėjo rinkti Liaudies Balso prenumeratas. (Aš labai myliu Liaudies Balsą, užsirašykit, ir jūs jį pamylėsit.)

J. Jaškevičius pridavė pelno į kp: išdą $2.63 už išplatintą literatūrą. Draugai J. Gustaitis ir J. Jaškevičius davė šaunius raportus iš LLD ir Demokratinių Lietuvių suvažiavimų. Susirinkimas išklausęs jų raportus ant vietos išrinko tris atstovus tvėrimui Progresyvių Demokratų Kliubo. Į kuopos veikimo kalendorių likosi įrašyta piknikas, kuris įvyks gegužės 25 d., Olympia parke.

(Tąsa 5-me pusl.)

OPERETĖ *"Lietuvos Žiedai"* OPERETĖ

Stato Scenoje ir Suvaidins Aido Choras.

Gegužės - May 11, 4 val. Dieną

SCHWABEN HALL

474 Knickerbocker Ave., Brooklyn, N. Y.

AIDO CHORAS, VADOVAUJAMAS GEO. KAZAKEVIČIAUS

"LIETUVOS ŽIEDAI" yra 4 veiksmų operetė, iš įvykių Lietuvoje 1940 metais, kai ten įsisteigė liaudies valdžia.

Parašė JONAS JUŠKA

Labai įspūdingas perstatymas, daug dainų: solo, duetų, ir viso Choro.

Įžanga $1.00, taksai įskaityta. Iš anksto įsigykite bilietus.

ŠOKIAMS GROS PAVIDIS RADIO ORKESTRA

Vien tik šokiams įžanga 60c, taksai įskaityta.

Worcester, Mass.

(Tąsa nuo 4-to pusl.)

Vilnies metinį šėrininkų suvažiavimą, kuris įvyks gegužės 11 d., susirinkimo dalyviai pasveikino su $12, ir paliko, kad d. Janulis daugiau parinktų.

* * *

Per J. Jaškevičių sveikino dar Dem. Lietuvių Suvažiavimą šie: Po $1: K. Kosulis, P. Bacevičia, Ig. Šiupienas, J. Kižys, F. Skeltienė, K. Vizbaras, J. Kairaitis ir F. Mazurka.

Hudson, Mass., per J. Jaškevičių sveikino suvažiavimą po $1: M. Kazlauskienė, S. Zielonienė, C. K. Urbonas, J. Šidlauskas, A. Saulenskas, A. Kauza ir A. Zulon.

* * *

Svarbios Prakalbos.

Rengia Amerikos Lietuvių Literatūros Draugijos 11 ir 155 kuopos. Įvyks sekmadienį, balandžio 27 d., 20 Endicott St. svetainėj, 6:30 v. vak.

Kalbės L. Prūseika, Vilnies redaktorius iš Chicagos.

Draugas Prūseika yra tolimas svečias, seniai jį mes, worcesteriečiai, girdėjom kalbant. Jis nurodys, ką davė lietuviam kultūriniai atsiradimas spausdintos knygos ir kokį progresą lietuviai padarė bėgiu 400 metų su spausdintu žodžiu. Drg. Prūseika taipgi kalbės ir kitais svarbiais klausimais. Tad kiekvienam mąstančiam žmogui yra labai svarbu būti šiose prakalbose. Įžanga veltui.

J. M. L.

Schenectady, N. Y.

Kuomet pabaigoje pereito mėnesio pas mus lankėsi Leonas Prūseika, būrelis draugų susirinko mūsų kliube ir gražiai savo tarpe pasikalbėjom. Svečias pasakė mums trumpą kalbą apie bendrąją ir lietuvišką politiką.

Po to mes sumetėm $14 ir paskyrėm pusę tos sumos pasveikinimui Demokratinių Lietuvių Suvažiavimui, o kitą pusę pasveikinimui Suvažiavimo Literatūros Draugijos.

"Vilnies" reikalams nieko šiuo tarpu neskyrėm, pažadėdami vėliaus pasidarbuoti.

Po du doleriu aukojo: J. Sargelis, A. Verbilis, B. Burk, T. Yonush, G. Gudzin, M. Kumietis.

Po dolerį: S. Klimas, F. Sargelis.

Ačiu visiems.

Mūsų Apšvietos Kliubas neblogai gyvuoja, nors norių turim tik apie 25.

Pirmininkas M. Gudzinskas, vice-pirm. L. Gudzinskienė, prot. sekr. A. Gudzinskas, fin. sekr. A. Verbilis, iždininkas J. Sargelis, maršalka B. Burkevičius.

Turime savo namą ir gerai stovime su iždu. Savo tarpe susitaikom.

LDS 18 kp. turi 35 narius. Jų tarpe ir jaunų yra. Tikimės gauti naujų narių.

Korespondentas.

Binghamton, N. Y.

Apvaikščiokime Tarptautinę Darbininkų Šventę Pirmąją Gegužės.

Šiemetinis Pirmosios Gegužės apvaikščiojimas turi neprastai didelės svarbos. Mes matome, kad reakcija įsisiūbavo visu svarkumu sunaikinti visas darbo unijas ir visas laisves ir demokratines teises. Tad ir darbininkai turi būti susijungę gana stipriais ryšiais, kad atlaikyti visus reakcijos pasikėsinimus ir išlaikyti laisves ir demokratines teises čielybėje.

Kad sujungti jėgas ir sustiprinti veikimą, tai vietos įvairios progresyviškos darbininkų organizacijos, susidėjusios iš kelių tautų, rengiasi prie šios didelės darbininkų šventės Pirmosios Gegužės.

Šis didelės svarbos masinis Pirmosios Gegužės apvaikščiojimas įvyks sekmadienį, gegužės 4-tą dieną, Lietuvių Svetainėje, 315 Clinton St. Pradžia 6 val. vakare. Bus prakalbos, kalbės angliško dienraščio "Daily Worker" redaktorius drg. Joe Clark iš New York City. Taipgi bus rodoma filma "Native Land." Bus ir daugiau kas. Įžanga su taksais 50c. Pageidaujama, kad visi pasipirktų tikietus iš anksto.

Mes, vietos ir apylinkės lietuviai irgi turėtumėm masiniai dalyvauti šiame Pirmosios Gegužės apvaikščiojime. Nes ir mes priklausome darbininkų klasei. Tai nepasilikime nuošalyje, bet visi dalyvaukime apvaikščiojime savo šventės Pirmosios Gegužės.

Širdingai visus užkviečia dalyvauti.

Suvienytų Tautų Pirmosios Gegužės Rengimo Komitetas.

Toronto, Canada

Palaidojom Draugą.

Palaidojome Romaldą Degutį, sulaukusį vos 52 metų amžiaus.

R. Degutis ilgą laiką gyveno Ottawoje, kur jis aktyviai veikė darbininkų judėjime. Jo pastangomis tenai buvo suorganizuota LLD kuopa, prie kurios priklausė beveik visi vietiniai lietuviai. Jis taipgi aktyviai veikė tarp kitataučių.

Torontan atvykus jam buvo dar didesnė proga veikti, bet čia jis turėjo susilaikyti nuo veikimo, kadangi pradėjo kamuoti liga, kuri nebepaleido.

Paliko nuliūdime žmoną Eleną, keturius vaikus — Kazį, Zosę, Morį ir Zigmą, brolį Antaną Jungtinėse Valstijose ir nemažai giminių.

Laidotuvės buvo labai įspūdingos. Šeimyna ir giminės bei draugai sudėjo nemažai vainikų ir gėlių prie karsto, nemažas būrelis lietuvių susirinko į laidotuves. Išlydint gražią kalbą pasakė K. Kilikevičius, o ant kapinių Z Janauskas. Palaidotas Mount Pleasant kapinėse.

Laidotuvėse taipgi dalyvavo Romaldo brolis Antanas iš Jungtinių Valstijų, Bielinis ir Viskauskienė iš Ottawos. *Rep.*

* * *

Minėdami Sukaktį Parėmė Svetainę.

Draugės Damašienė ir Gudaitė surengė draugams Kuprėnams partiją paminėjimui 15-kos metų ženybinio gyvenimo sukakties. Didelis būrys draugų ir draugių atsilankė atidavimui pagarbos draugams Kuprėnams.

Besilinksminant buvo prisiminta ir lietuvių svetainė. Draugas J. Berškys pasiūlė, kad reikia paremti Sūnų ir Dukterų Draugijos namą. Visi svečiai pritarė ir prisidėjo su aukomis sekančiai:

S. Sabaliauskas aukojo $5.00, J. Kuprėnas $2.00, o kiti po mažiau. Viso suaukojo $22.64.

Ten Buvęs.

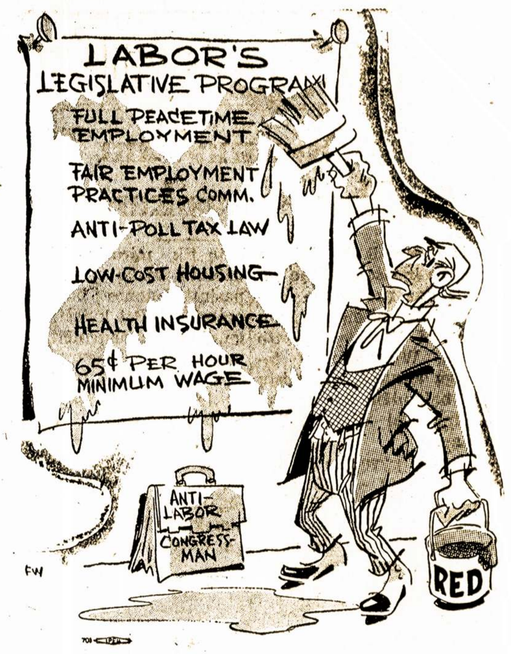

KRISLAI

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

Mornard'as, sakoma, labai pavyzdingas kalinys.

★ ★ ★

Retai kas šiandien Trockį teprisimena.

Na, o Trockio siratos niekur negalėjo pasigauti daugiau pasekėjų.

Trockistinis samtis turi didelių skylių.

Jų "judėjimas" remiasi išimtinai tik komunistų šmeižimu, — daugiau nieku!

★ ★ ★

Pasaulio Armėnų Kongresas prasidės š. m. bal. mėn. 30 d. Jis prasidės didžiuliu bankietu, įvykstančiu didžiausiame New Yorko viešbutyje, Waldorf Astoria.

Kongresas baigsis gegužės 4 d.

Jame dalyvaus iš viso pasaulio kampų armėnų atstovybės.

Tai bus kas tokio nepaprasto armėnų tautos istorijoje!

New Haven, Conn.

Čia bus parodyta labai graži spalvinė Sovietų Sąjungoj gaminta filma—"Stone Flower." Tai yra viena iš gražiausių filmų. Judžių rodymas įvyks sekmadienį, Shubert Ttheatre. Rodymas bus visą popietį ir iki vėlumos nakties. Suaugusiems bilietas su taksais $1. Vaikams iki 6 valandai vakaro tik 50c. Visi ir visos kviečiami atsilankyti. *Rep.*

New Haven, Conn.

Lietuvių Literatūros Draugijos ir Lietuvių Darbininkų Susivienijimo vietos kuopos šių metų darbą pradėjo labai gražiai. Turėjome kelis parengimus ir jie buvo pasekmingi. Būtų gerai, kad taip darbas eitų per visus metus.

Gegužės pabaigoj bus suloštas veikalas "Buvo Klaida." Jis yra dviejų perstatymų.

Mūsų draugai skaitė "Ribоko" kritiką, kuris aprašo jaunuolių klaidas. Už tas jaunuolių klaidas tėvai nėra kalti. Prie to, mes žinome, kad ir patsai "Ribokas" tą patį atsiklaupęs suvalgė, tai kam kaltinti kitus ir kelti suirutę? Na, tas praėjo ir lai jau taip būna!

* * *

Balandžio 13 dieną buvo surengta "surprise parė" draugams Šukaičiams proga 30-ties metų jų vedybinio gyvenimo. Po gražaus pasikalbėjimo ir linkėjimų nebuvo pamiršta reikalas ir paremti demokratinę kovą prieš augančią reakciją. Atsikreipus į publiką, buvo tuojau suaukota $50. Aukavo sekamai:

B. Vikšrienė $25, Šukaičiai—$5; Valaičiai ir Stone po $2. Po $1 aukojo: Januškevičia, Kalvaičiai, Meliauskai, J. Rudman, Rudmanienė, Šukaitienė, Kazlauskienė, Barčiai, Latviai, Kunca, Bekšai, Petkai, Ezinger, Medley ir F. Aleksa.

Po 50c: C. Sholiūnas ir Katinienė.

Visiems aukotojams širdingai ačiu, o jubilijantams linkime laimingai šeimyniškai gyventi ir susilaukti auksinio jubiliejaus. *J. S. K.*

Bridgeport, Conn.

Pirmos Gegužės minėjimas įvyks ketvirtadienį, gegužės 1 d., 8 val. vakare, Stratfield Hotel. Kalbės A. B. Magil, žurnalo New Masses redaktorius.

Bus rodomi judami paveikslai iš darbininkų kovų—"Deadline For Action" ir kiti. Įžanga tik 25 centai ypatai. Visus ir visas kviečiame dalyvauti. *J. G.*

Kulkosvaidžio Šūviai Ardė Kūbos Senato Langus

Havana, Kūba. — Grupė vyrų, pravažiuodami automobiliu, šaudė iš kulkosvaidžio į Kūbos senato langus. Tuo tarp senate virė ginčai dėl jo pirmininko senatoriaus Miguelio S. Fernandezo pasitraukimo. Fernandez susipyko su Kūbos prezidentu Ramonu G. San Martinu ir įteikė pasitraukimą. Senatoriai nubalsavo, kad Fernandez turi ir toliau pirmininkaut senatui.

Milwaukee, Wis.

Gegužės Pirmos Apvaikščiojimas.

Balandžio (April) 27 dieną čia kalbės Elizabeth Gurley Flynn, narė Komunistų Partijos Nacionalio Komiteto. Komunistų Partija rengia Gegužės Pirmos apvaikščiojimą tą dieną O. K. V. V. svetainėj, 8 val. vakare.

Apart prakalbos bus ir sovietinis judis "The Great Beginning."

Mitngas rengiamas pamatiniai, kad pareikšti demokratinės liaudies nusistatymą prieš dabartinį reakcijos puolimą ant darbo žmonių teisių.

Visi kviečiami dalyvauti.

* * *

Mirė Juozas Varnelis.

Balandžio 14 d. tapo palaidotas Juozas Varnelis, kuris mirė sulaukęs 71 metų amžiaus. Velionis gyveno So. Milwaukėje.

Juozą Varnelį milwaukiečiai mažai pažinojo, nes niekur nesilankė ir niekur į lietuvių parengimus nėjo. Jį pažinojo tik So. Milwaukėj gyvenanti lietuviai. Iš kur paėjo iš Lietuvos, neteko sužinoti. *Rep.*

Wilkes-Barre, Pa.

Pirmos Gegužės minėjimas įvyks penktadienį, gegužės 2 d., 7:30 val. vakare, Italų Svetainėj, 157 N. Main St. Kalbės Guerine Nelli, Joseph Dougher ir Harry Millstone. Visi geri kalbėtojai, organizatoriai ir veikėjai.

Bus parodyti labai svarbūs judami paveikslai — "Liberation in Europe," kaip buvo jugoslavai, čechoslovakai ir kitos tautos išlaisvintos iš nacių vergijos. Visi ir visos prašomi dalyvauti! *F. D.*

Kansas City, Mo. — Nacionalis Republikonų Komitetas nutarė šaukti Philadelphijoj savo partijos suvažiavimą nominuoti kandidatui į prezidentus 1948 m.

Trenton, N. J. — New Jersey valstijos scimelis pašvelnino pirmesnį savo įstatymą prieš streikierius.

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

ARMHOLE BASTERS
Patyrę
Prie Vyriškų Coatų
Geros Rūšies Rūbai
Nuolat, Gera Alga.
Matykite
MR. FISCHER
Levin & Ganz
18 W. 18TH ST., 11TH FL.
(96)

POLISHER
Radio Šėpukių ir Rakandų Refinisher
Nuolatinis Darbas. Gera Alga. Viršlaikiai
VIM RADIO CO.
325 Gold St.,
BROOKLYN.
(96)

TŪKSTANČIAI GERŲ DARBŲ PER MĖNESĮ
MEISTRAI MECHANIKAI
RASTININKAI-MAŠINUOTOJAI
SUSISIEKIMŲ TECHNIKAI
LĖKTUVŲ SULYDINTOJAI
VANDENS TIEKIMO TECHNIKAI
REGYBINIAI SIGNALISTAI
RADARO MECHANIKAI
REIKMENŲ STEWARD'AI
ORO PRANEŠĖJAI
INSTRUMENTŲ TAISYTOJAI
INŽINIERIŲ REIKMENŲ TECHNIKAI
AUTO. APTARNAUTOJAI

Yra jums vieta, jeigu tinkate bent vienam minimam darbui arba jei norite jo išmokti.

Armijos alga aukštesnė, negu bet kada, ir už ją nereikia mokėti Federalių pajamų taksų. Maistas, drabužiai, butai, dantų ir medikalė priežiūra suteikiama nemokamai.

Trimetinis įstojimas leidžia pasirinkti bet kurią tarnybos sritį iš tų, kurios dar neužpildytos, taip pat pasirinkti tarnybos vietą užjūriuose, kur dar yra kvotų. GI Teisių Bilius dar pritaikomas tiems vyrams, kurie ištarnavo bent tris mėnesius pirm oficialio karo užbaigimo.

Vis dar galima tam tikriem specialistam su pirmesniu kariniu patyrimu įstoti į aukštesnius laipsnius. Daugelis kitų progų taipgi rodo, kad verta pamąstyti apie Armiją.

Gaukite smulkmenas iš J. V. Armijos Rekrūtavimo Stoties.

UNITED STATES ARMY RECRUITING STATION
246 GRAHAM AVENUE
BROOKLYN 6, NEW YORK.

F. W. Shalins
(Shalinskas)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel Virginia7-4499

ADAM V. WALMUS, D.D.S.
DAKTARAS—DENTISTAS
VALANDOS:
9 A. M. — 12 N.; 1 — 8 P. M.
Išskiriant trečiadienį ir sekmadienį.
650 5th Ave., kamp. 19th St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. SOuth 8-5569

J. J. KAŠKIAUČIUS, M. D.
530 Summer Avenue,
Newark 4, N. J.
HUmboldt 2-7964

Joseph Garszva
Undertaker & Embalmer
Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 8-9770

PRANEŠIMAS
PHILADELPHIA, PA.
Philadelphijos taryba Amerikos-Sovietų draugiškumo rodys judį THE STONE FLOWER, (Akmens gėlė). Šis judis apdovanotas tarptautiniu kreditu. Rodys balandžio 22, 23, 24 ir 25 dd. Poplar Teatre, 6-tos ir Poplar Sts. —A. J. S. (93-94)

Matthew A. BUYAUSKAS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
426 LAFAYETTE STR.,
Newark, N. J.
Tel. MArket 2-5172

GREEN STAR BAR & GRILL
LIETUVIŠKAS KABARETAS
Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksminti ir pasišokti, užeina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti
ATEIKITE PASIMATYTI SU GIVIAIS.
Geriausias Alus Brooklyne
PARĖ KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ
459 Grand Street, (Skersai nuo Republic Teatro)
Brooklyn, N. Y. Telefonas EV. 4-8698

RONKONKOMA 8634

TELEPHONE STAGG 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
Laisniuotas Graborius
Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

Fotografas
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.

Kampas Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line
JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn,
Tel. GLenmore 5-6191

Tamstos Ateitis Nebloga

Ha, matau milijonus besikankinančius Reumatiškuose skausmuose, rankų ir kojų gėlimo skausmuose. Nuovargio, rankų ir kojų tirpimo, šalčio ir nesmagumų varginami žmonės skundžiasi. Deksnio Galinga Mostis, sudaryta iš daug skirtingų elementų ir brangių aliejų, iš skirtingų kraštų svieto, šildydama galinga šilumą, sunaikins minėtus skausmus! Sena ir teisinga patarlė sako: kas tepa, tas ir važiuoja, tai jeigu nori važiuoti, tai tepk ir vėl tepk su Deksnio Galinga Mosčja. Turime daug laiškų nuo žmonių, kurie liudija ir dėkavoja už pasekmingumą Deksnio Galingos Mosties. Kaina 2-oz. $1.00; 4-oz. $2.00 ir 16-oz. $5.00.

PASARGA: Neklausyk nė jokių kitų pasiūlymų į vietą tikrųjų DEKEN'S OINTMENT. Nebūk toks, kaip mūsų pirmutinis tėvas Adomas. Jis žioplai paklausė savo šonkaulio Jievos ir nustūmė pasaulį į vergiją, ir dabar visi vargstame už jo klaidas. Laimingas būtų buvęs gyvenimas, nereikėtų nė dirbti nei drabužių nešioti, jei ne Adomo klaida.

Reikalauk tik DEKEN'S OINTMENT
P. O. BOX 666, NEWARK, N. J.

K. VENCKUS
LIETUVIS PIANO TUNERIS
Perbudavoja pianus iš didesnių į mažesnius, Spinet Style, sutūnina. Atlieka visokius reikalingus pataisymus ir nulekeriuoja.
L. I. PIANO TUNING & REPAIRING CO.
9152 GOLD STREET,
OZONE PARK, N. Y.
Tel. MIchigan 2-3123

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)

Laidotuvių Direktorius
★
Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.
★
1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4110

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus
Darome ir Pritaikome Akinius

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

New Yorko ir Apielinkės Žinios

"Uždirba Perdaug, Pergreit"

Kas? Suknelių gamintojai ir pardavėjai. Taip pareiškė kalbėtojas Herbert Sondheim, suknelių fabrikantas, Audinių Pardavėjų Sąjungos pobuvyje, Viešbutyje Astor, New New Yorke, praeitą ketvirtadienį. Jis sakė, kad reikės pelnus mažinti arba bus bėdos, pritrūks pirkėjų.

Savo raportuose ir kiti suknelių gamintojai skundėsi, kad moterys atsparios darosi, nenori perkainuotas sukneles pirkti. Rado nesvietiškai užkeltas kainas, išeina nepirkusios. Tad, esą, vienintėlis būdas priversti moterį pirkti, tai pakeisti madas. Prieš madą, anot jų aprokavimo, moteris neatsilaikys. Bet tam reikia skirtingų, madnių audinių.

Užsispyrimas perkainuotų drabužių nepirkti jau pasireiškęs pirm praeitųjų Kalėdų ir tikrinama, kad jis bus daug ryškesnis šį rudenį.

Klysta jie ir tame, kad pakeitimas madų privers moteris pirkti virš savo ištekliaus. Turinčių perteklių yra tik tam tikras skaičius, mažas skaičius. Jos vienos neišpirks masiniai prigamintų drabužių. O darbininkės, kurių ištekliai išseko dėl pakeltų kainų, naujų drabužių nepirks, nors sakytum, kad mados naujausios, kad jos iš pat Paryžiaus ar net iš paties rojaus.

Pasidavė Operacijai

Aldona (Hilda) Meisonaitė šiomis dienomis pasidavė operacijai. Ji gyvena New York City. Jos mamytė, draugė Meisonienė atvyko iš Waterbury, Conn., aplankyti ją ir pasiliks prie jos apie savaitę ar daugiau laiko.

Meisonai yra žinomi veikėjai Waterbury, Conn., uoliūs dienraščio Laisvės rėmėjai.

Linkime Meisonaitei greit pasveikti.

L. K.

WARNER BROS'.
Nauja Romantiška Drama!
Ronald Reagan * Alexis Smith
ZACHARY SCOTT
"STALLION ROAD"
*Ir Puikus Asmenų Vaidinimas Scenoj *
Cab Calloway
ir Jo Jumpin' Jive Orchestra
Extra Patrauklus Priedas
Dusty Fletcher
"OPEN THE DOOR,RICHARD" kūrėjas
STRAND Broadway ir 47 St.

HUMPHREY BOGART
BARBARA STANWYCK
ALEXIS SMITH
"THE TWO MRS. CARROLLS"
Warner Bros. Įspūdinga Drama!
Dabar rodoma.
HOLLYWOOD
B'WAY ir 51 ST.

Varšava Minima Tam, Kad Pas Mus Nepasikartotų

Šiomis dienomis didžiajame New Yorke ir visoje šalyje suruošta ir dar ruošiama daugybė masinių mitingų-pramogų pagerbti Varšavos ghetto didvyrius. Williamsburge tokį mitingą suruošė komunistų partija, balandžio 23-čios vakarą, Imperial Palace, 790 Broadway.

— Ar nėra gyvų, ko čia rūpintis mirusiais? — tūlas sakė, paėmęs lapelį, kviečiantį į mitingą.

Tame ir dalykas, čia rūpinamasi gyvaisiais. Jeigu tai būtų tik mirusių klausimas, užtektų nieko nedaryti arba pasiųsti žmones į bažnyčią papoteriauti. Bet kviečia į mitingą, kad panagrinėti padėtį mūsų šalyje ir surasti būdus nedaleisti čionai tokių Varšavų ir panašių kankinimo ir mirties tvartų.

Taigi, visiems reikėtų dalyvauti tokiuose mitinguose, nes tai bendras visų tautų ir tikybų, visos liaudies reikalas pasimokinti iš praeities apsaugai dabarties ir ateities.

L. K. N.

Ray Milland ir Barbara Stanwyck romantiškoje spalvinėje filmoje "California."

New Yorko "Y" Turėjo Virš Milioną Svečių

Newyorkietė YWCA įstaiga praeitų vienų metų bėgiu turėjo 1,678,000 svečius-viešnias. Turėta mažiau, negu pirmesniais metais. Sumažėjimas lankytojų krediuotojamas sumažėjimui pakeleivingų vyrų ir moterų kariškių ir jų šeimų, kurių daugelis pasirinkdavo įstaigą susitikimo centru.

Ir palaikymas tokios įstaigos atsiėjo ne pigiai, išleista per metus $1,979,780, tai yra, bendrai imant, daugiau ne po dolerį ant kiekvieno atsilankiusio. Po arti dviejų milionų apyvartos, likę $1,400 pelno.

Socialių įstaigų palaikymas (bile kam, bile kur) atsieina ne lengvai. Tačiau turėti ryšį su milionu ir puse žmonių, be abejo, apsimokėjo ne vien tik finansiškai. Atrodo ,organizacijoms verta turėti savas įstaigas.

Siuvėjai Mobilizuosis Gegužinei

Bendros Gegužinės Siuvėjų Komitetas rengs eilę masinių mitingų atvirame ore mobilizavimui siuvėjų ir kitų žmonių į Pirmos Gegužės Paradą, o sykiu ir protestui prieš Hartley ir Taft bilius. Pirmasis tokių susirinkimų sušauktas balandžio 23-čią, per pietus, prie 38th St. ir 7th Ave., New Yorke.

Ir Mes Įsičiepijome

LDS Centro darbininkai ir laisviečiai gavome savo čiepus nuo rauplių tarsi kokia privilegijuota klasė. Kada kiti žmonės stovėjo kur eilėse po lietumi, mes savuosius gavome čia pat, LDS Centro raštinėje. O tai buvo dėka tam, kad mes savo organizacinėje šeimoje jau turime ir daktarų.

Dr. Petras Gustaitis, pagal sutartį iš anksto, atvyko ir čia pat, pietų pertraukoje, mus įčiepijo. Atvykimu jisai sutaupė mums daug brangaus laiko. Kelių minučių bėgiu jis įčiepijo 14 asmenų.

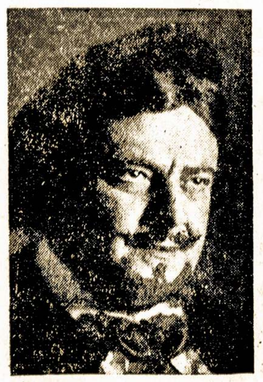

Mario Valle, baritonas, dainuos Marcello rolę operoje "La Boheme," su San Carlo Opera Co. Trupė atvyksta vaidinti New Yorke pradedant šio mėnesio 23-čia, baigiant gegužės 4-ta.

Nacių Sandarbininkę Pasitiko su Pikietu

Kada pasibaigė karas prieš fašizmą, norvegai, aprokuodami savo karinius nuostolius, priskaitė prie jų dar visiškai gyvą, buvusią operos žvaigždę Kirsten Flagstad.

Priežastis: ji bendradarbiavo su naciais. Karui iškilus, ji buvo Amerikoje, dainavo. O jos vyras, didžių žemių ir kitokio turto savininkas, buvo Norvegijoje ir, kaip sako norvegai, talkino naciams. Norvegai pageidavo ir tikėjosi, kad dainininkė pasiliks Amerikoje ir dainuos, veiks su Norvegijos laisvinimo ir tai šaliai pagalbos teikimo jėgomis. Bet dainininkė surado kelius — naciai jai nekliudė — sugrįžti pas vyrą į Norvegiją ir ten kartu su vyru talkinti naciams. Tad po to jos elgėsio Norvegijos Parlamento prezidentas pareiškęs:

"Kas liečia Norvegijos žmonių atsinešimą, Kirsten Flagstad yra mirusi."

Atitinkamai, Norvegijoj niekas nebepaiso jos balso, jos dainų. Tad, kaip ir visi buvusieji nacių ir pronacių bendrai, ji atsinešdino į New Yorką ir susirengė koncertą Carnegie Hall, praeitą sekmadienį.

Tiesa, New Yorke yra pakankamai išgalinčių ir norinčių pro-nacių talkininkę daininnkę paremti ,kad pripildyti Carnegie Hall. Tačiau tūkstančiai praeivių buvo informuoti, kas čia per paukštė atskrido. Šimtas aktorių, muzikantų, artistų išėjo į demonstraciją pikietuoti per tris valandas prie įėjimo į salę, 56th ir 57th Sts., New Yorke.

Pikietai dėvėjo ant rankovių juostas su užrašu "Stop Fascist Artists." O plakatuose mirgėjo tokie šūkiai: "Let freedom sing ,not Flagstad;" "Send Brunhilde back to Valhalla;" "Don't Look, Flagstad, but your swastika is showing."

Plakatai iššaukinėjo aplodismentus. Praeiviai klausinėjo daugiau informacijų ir ne vienas ėjusių į koncertą nuėję prie langelio atsiėmė pinigus už tikietus, nėjo į koncertą.

Išgverėlis Užmušė Mergaitę Jos Namuose

Nežinomas išgverėlis ar pamišėlis užmušė Selmą Graff, 15 metų mergaitę, jos namuose, 143 E. 96th St., Brooklyne, kur ji gyveno su našle motina ir 9 metų broliuku Donald. Berniukas irgi suduotas į galvą po to, kai užpuolikas primušė seserį. Mergaitė mirė ligoninėje, be atgavimo sąmonės.

Užpuolikas, sakoma, įsibriovęs per atplėštą langą, kada vaikai miegojo namie, o motina ir du įnamiai dar buvę negrįžę namo šeštadienio naktį. Kaimynas jau buvęs išgirdęs vaikų klyksmą ir pradėjęs daužyti duris. Gal būt, kad tas ir pravijo blogdarį nespėjus primušti berniuką.

Vilnis -- Dienraštis Vidurvakariuose

Kaip daugumai progresyvės srovės lietuvių yra žinoma, mes turime dvi tvirtoves, iš kurių stipriname demokratinį lietuvių veikimą Amerikoje ir vedame neatlaidžią kovą prieš reakciją ir fašizmą. Tai yra dienraščiai, Vilnis, vidurvakariuose ir Laisvė rytuose.

Chicagiečiai Laisvės bendrovės dalininkų suvažiavimą pasveikino su 300 dolerių. Taigi mes, brooklyniečiai ir newyorkiečiai, turėtume atsilyginti su kaupu.

Vilnies bendrovės suvažiavimas visai arti, įvyks gegužės 11 d. Tai prašome profesijonalų, biznierių ir darbininkų pasveikinti Vilnies bendrovės dalininkų suvažiavimą. Vilniai finansinė parama reikalinga. B'klyno LDS ir LLD pirmųjų kuopų yra įgaliotas Jurgis Kuraitis rinkti pasveikinimus. Taigi, draugai ir draugės, tų kuopų nariai ir simpatikai, pamatykite Kuraitį su dolerine, pora, penkine ar dešimke tuojau. Galite priduoti Laisvės raštinėje, pažymėdami, nuo ko. Paprašykite perduoti J. Kuraičiui.

Jau sveikino Vilnį sekami draugai: V. Čepulis ir J. Vitkūnas po $2, V. Jovaiša $1. Laukiame nuo daugiau draugų ir draugių.

Vietinis.

MIRĖ

Joseph Baron, 80 metų amžiaus, mirė antradienį, balandžio 22-rą, namie, 113 So. 8th St., Brooklyne. Laidotuvės įvyks penktadienį, balandžio 25-tą, Holy Trinity kapinėse. Pašarvotas graboriaus J. Garšvos koplyčioje, 231 Bedford Ave. Garšva rūpinasi ir laidotuvių pareigomis.

PRANEŠIMAI

BROOKLYN, N. Y.

Aido Choro dainininkai, aktoriai ir visi kiti prigulintieji prie vaidinimo nepamirškite, kad kiekvieną sekmadienį, 10 val. ryto, Laisvės salėje bus praktikos operetės "Lietuvos Žiedai." Jau tik keletas savaičių liko iki vaidinimui. Taigi be jokių išsikalbėjimų būkite praktikose. Nebuvimas bile vieno labai kenkia praktikoms. Režisierius. (94-95)

SUSIRINKIMAI

BROOKLYN, N. Y.

Sveikatos Kultūros Dr-jos svarbus susirinkimas įvyks balandžio 24 d., 7:30 v. v., 419 Lorimer St. Visi nariai dalyvaukite. Delegatai iš Demokratinių Am. Liet. suvažiavimo ir iš Moterų suvažiavimo išduos raportus. — S. K. D. Valdyba. (94-95)

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. Petrika
BROOKLYN, N. Y.
Tel.EVergreen 7-6868
221 South 4th Street
Valandos: 9—12 ryte, 1— 8 vakare
Penktadieniais Uždaryta

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS, Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

Moterys Rengia Gražų Vakarėlį Atžymėjimui Motinų Dienos

Lietuvių Moterų Apšvietos Kliubas susirinkime praeito ketvirtadienio vakarą (17 balandžio) nutarė surengti puikų vakarą apvaikščiojant Motinų Dieną.

Vakaras įvyks 3 d. gegužės (May), 7 val. vakaro, Laisvės svetainėje. Turėsime visokių skanių valgių ir gėrimų, prie to dar turėsime ir kas mus palinksmins su muzika ir daina. Tai tiktai nepamirškite pasakyti savo kaimynams ir draugams, kad ir jie ateitų.

Surengimui vakaro apsiėmė šios narės: Skirmantienė, Depsienė, Kalvaitienė, Tumelienė, Šmagorienė, Vitartienė.

Sveikinam Vilnies šėrininkų suvažiavimą su $15. Iš Kliubo iždo paskyrėm $5 ir $10 sudėjo nekurios narės.

Buvusios delegatės visų trijų suvažiavimų išdavė raportus. Apie juos plačiau kalbėjo d. Petrikienė.

Nutarta prisidėti prie Amerikos Moterų Kongreso (Congress of American Women, sutrumpintai — CAW), kaip buvo rekomenduota kliubams Am. Lietuvių Moterų Suvažiavime.

Išrinkta delegatė į ateivių gynimo konferenciją, įvyksiančią sekmadienį, šio mėnesio 27-tą, nuo 1 iki 5 val., Manhattan Center (Gold Room), West 34th St. ir 8th Ave., New Yorke.

Pasiruošiant darbininkų gegužinei (May Day) mūsų narės pasidalino 200 guzikučių, priduotų iš Bendros Gegužinės Lietuvių Komiteto. Ir pasidalino Lietuvių Literatūros Draugijos 2-ros Apskrities pirmininko A. Gilmano atsiųstus 50 pikniko tikietų.

Moterų Kliubo Koresp.,
Vitartienė.

"Miksių Svajonės" So. Brooklyne

So. Brooklyno LDS 50 kp. turės savo metinį parengimą, 4 d. gegužės, Labor Party svetainėje, 4714 — 5th Ave., So. Brooklyn, N. Y.

Šiame parengime bus perstatoma trijų veiksmų tragiška komedija Miksių Svajonės. Vaidintojais bus gabūs artistai iš Bridgeport, Conn. Jie šią komediją jau yra suvaidine keliuose miestuose Conn. valstijoje ir visur su geromis pasekmėmis. Taigi, visi Brooklyno ir apylinkės lietuviai, būkite šiame south-brooklyniečių parengime ir pamatykite šią juokingą komediją. Tikietus jau dabar galite įsigyti pas rengėjus, 415 — 36th St., So. Brooklyne.

Plačiau apie tai bus vėlesnėse Laisvės laidose.

Rengėjai.

New Yorką buvo užklupę pusėtini šalčiai, pirmadienį temperatūra nupuolė iki 37 laipsnių.

Peter Kapiskas

Peter KAPISKAS
BAR & GRILL
Degtinės, Vynai ir Alus
RHEINGOLD BEER & ALES
★
32 Ten Eyck St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8174

LITUANICA SQUARE
RESTAURANT
Steven Augustine & Frank Sanko
SAVININKAI
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETŪS SEKMADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE
282 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9612

DIDIEJI DIENRAŠČIO LAISVĖS
PIKNIKAI
Žemiau paduodame surašą, kur jau yra ruošiami piknikai naudai dienraščio Laisvės. Jei kur kitur yra ruošiama ir žemiau dar nėra pažymėta, tai prašome gret pranešti, o mes pažymėsime. . .
Baltimore, Md.--Birželio-June 8
KARDASH SHORE EVERGREEN PARK
Rengia Liet. Literatūros Draugijos Kuopa
Brooklyn, N. Y.--Liepos-July 4th
CLINTON PARK, MASPETH, L. I., N. Y.
Rengia Laisvės Bendrovė
Bostono Apylinkė--Liepos-July 4th
VOSE PAVILION PARK, MAYNARD, MASS.
Rengia Mass. Valstijos Liet. Organizacijos

BROOKLYNO LIETUVIŲ
Valgių ir Gėrimų Įstaigos
CHARLES VIGŪNAS
284 Scholes Street
Brooklyn, N. Y.
Telephone EVergreen 4-8573
WM. SKUODIS
564 Wythe Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8054
ANTHONY ROGERS
(Raudžius)
328 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.
MIKE LEIPUS
324 Devoe Street
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8003

BULOVA!
Didelis Pasirinkimas Laikrodžių ir kitokių Daiktų
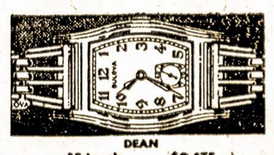
DEAN
15 jewels . . . $24.75

CAMBRIDGE
15 jewels . . . $29.75

PATRICIA
17 jewels . . . $24.75

BEATRICE
17 jewels . . . $29.75
ROBERT LIPTON, Jeweler
701 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-2175 (Arti Graham Ave.) Atdara Vakarais.